

Izhaja vsak dan s jutraj razven v ponedeljkih in dnevih po praznikih. Posamezna številka Din 1,-, lanske leto 2,-; mesečna naročnina Din 20,-, za tujino 30,-. Uredništvo v Ljubljani, Gregorčičeva 23. Telefon uredništva 30-70, 30-69 in 30-71

Jugoslovan

Rokopisov ne vračamo. Oglasi po tarifi in dogovoru.

Uprava

v Ljubljani, Gradišče 4, tel. 30-63. Podružnica v Mariboru, Aleksandrova cesta 11, tel. 29-60. V Celju: Slomškov trg 4. Pošt. štel. rač. v Ljubljani 15.621.

Št. 132

Ljubljana, petek, dne 12. junija 1931

Leto II.

Andrew Mellon

Finančni minister Zedinjenih držav Andrew Mellon obišče v kratkem Evropo, kjer bo proučil evropske gospodarske razmere.

Proračunski primanjkljaj v Parizu

Pariz, 11. junija. AA. V proračunskem odboru je poročevalec izjavil, da je lanske proračunsko leto imelo dve milijardi primanjkljaja. To je največji primanjkljaj, kar ga je doslej pokazal proračun.

Angleško-nemški naj sledi še francosko-nemška konferenca

Pariz, 11. junija. d. Levičarsko-radikalni listi predlagajo, naj zunanji minister Briand po vzgledu ministrskega sestanka med Nemčijo in Anglijo povabi nemškega državnega kancelarja dr. Brüninga in zunanjega ministra Curtiusa v bližnjem času na svoje posestvo na deželi v Cocherelu, kjer bi se vršila nemško-francoska konferenca, ki bi podrobno obravnavala vsa med obema državama viseča življenska vprašanja.

Gandhi le pojde v London

Bombaj, 11. junija. AA. Izvršni odbor indijskega kongresa je sprejel resolucijo, naj se Gandhi udeleži indijske konference v Londonu, tudi če ne bi prišlo do sporazuma v občinskem vprašanju.

Ne vojska, ampak denar odločuje

Ottawa, 11. junija. AA. Kanadski ministrski predsednik Bennett je v spodnji zbornici dejal, da je kanadska vlada razpravljala v zadnjih dnevih o nakupu Labradorja od Fundlandske. Pred par dnevi je bil novofundlandski ministrski predsednik sir Ronald Squires v Montrealu, kjer se je pogajal za posojilo Novofundlandske. V tem primeru odstopi Novofundlandska kanadski vladi del Labradorja.

Parlamentarni običaji

Atene, 11. junija. AA. O priliki debate o novem finančnem zakonu je prišlo v parlamentu do spora med predsednikom vlade Venizelom in bivšim ministrom Kafandarismom. Venizelos je dejal, da opozicija s svojim trdovratnim stališčem proti finančnemu zakonu ne dela pravilno, ker je neki opozicijski vodja in njegov bivši minister njemu, Venizelu, svetoval, naj proti opozicijskemu demagoškemu tisku ustvari vladin demagoški tisk. On je ta predlog odbil. Nato je vstal Kafandaris in izjavil, da Venizelos meri nani, toda on da ni nikoli stavil takega predloga. Venizelos je Kafandarisu odgovoril, da ga ne more več titulirati z gospodom in če ne bi bil predsednik vlade, bi ga oklofotal in pozval na dvoboj. Venizelos je pisal predsedniku parlamenta pismo, v katerem zahteva častno razsodišče, ki naj razsodi ta spor. Kafandaris je ta predlog sprejel. V razsodišču bodo vsi štiri strank, predsedoval pa mu bo predsednik parlamenta Sofulis.

Smrtna kazen bo v Švici odpravljena

Bern, 11. junija. AA. Poslanska zbornica je razpravljala o enotnem kazenskem zakoniku. 22 poslancev je glasovalo za odpravo smrtni kazni, 14 katoliško konservativnih glasov je bilo za. Nacionalni svet je že prej z veliko večino odklonil smrtno kazen.

Rezultati senatorskih volitev v Romuniji

Bukarešta, 11. junija. n. »Cuventul« poroča o končnih rezultatih senatorskih volitev v Romuniji. Vladina stranka je dobila 145 mandatov, liberalna 43, nacionalno-kmetiska 20, madjarska 2, disidentsko-liberalna pa 7 mandatov. Ko so končno javno odločevali o rezultatih poslanskih volitev, so razveljavili en mandat, ki ga je dobila madjarska stranka v Transilvaniji. Mandat so priznali stranki Avaresculju. Madjarske pa bo na ta način v poslanski zbornici zastopalo 10 poslancev.

Jugoslovanski bojovníki v Franciji

Obisk francoske kolonijalne razstave - Iskrenost francosko-jugoslovanskih odnošajev Naš položaj nas vodi k zvezi s Francijo - Na mesto Rusije je stopila Francija

Pariz, 11. junija. AA. 400 bivših jugoslovanskih bojovníkov je obiskalo včeraj kolonijalno razstavo v Vincennesu. Sprejel jih je tajnik razstavljalnega odbora kot zastopnik maršala Liautheya. Zaželel jim je pristočno dobrodoščilo. Po ogledu razstave je bil prirejen jugoslovanskim bojovníkom v velikem paviljonu banket. Poleg jugoslovanskih delegatov in predstavnikov jugoslovanskega poslanstva so prisostvovali banketu predsednik zveze bivših francoskih bojovníkov general Ulmo, predsednik »Poilus d'Orient« Macherauld in mnoge druge osebnosti. V svojih govorih so se francoski predstavniki zahvalili bivšim jugoslovanskim bojovníkom, da so obiskali Francijo. V imenu Jugoslovancev se je zahvalil za lep sprejem g. Savič.

Pariz, 11. junija. AA. Delegati bivših jugoslovanskih bojovníkov in rezervnih oficirjev so se večer ob 11. dopoldne vrnili v Pariz. Tam so šli na grob generala Sarrailla, ustanovitelja solunske fronte, in položili nanj venec. Generalova vdova je bila zadržana in se te slovesnosti ni mogla udeležiti, vendar je sporočila, da bo tudi

ona ohranila veliko ljubezen, ki jo je pokojni general izkazoval jugoslovanskemu narodu. Nato so delegati odšli na jugoslovansko poslaništvo v Parizu, kjer jih je pozdravil poslanik dr. Spalajković. V pozdravnem govoru je rekel med drugim:

»Srečen sem, da morem sprejeti v svojem in skupnem domu nas vseh jugoslovanske bojovníke, ki so prišli, da vrnejo obisk svojim francoskim tovarišem. Srečen sem zato, ker ste vi napravili veliko delo, ki ga mi zdaj dokončujemo z vašo čvrsto pomočjo. Vi ste najdragocenejši pomočniki politikov in državnikov, ki so na granitem temelju izgradili to veliko delo. Čudovita je iskrenost francosko-jugoslovanskih odnošajev, ki so čvrsti in trajni. Naša zveza je izraz najlogičnejše potrebe, izraz čustev srca in duše, ki so večna. Sami ste se pri tem obisku prepričali o iskrenosti, trdnosti in neizpremenljivosti francoskih čustev, kjer ni nič diplomatskega, ne političnega. Prepričali ste se, da sta naši dve državi zvezani z nerazdružljivimi vezmi. To ste čuli tudi na najvišjem mestu, in ni dvoma, da so ta čustva in to

soglasje čvrstejša od vseh pogodb. Ne pozabite, da izvirajo te vezi iz prošlosti. Ne pozabite, da je treba imeti pred očmi prošlost in da nas naš položaj v Evropi vodi k zvezi s Francijo, ki je nenadomestljiva. O priliki nemško-avstrijskega poskusa so se čuli nasprotni glasovi, vendar ne pozabite, da se je Francija pokazala najlogičnejšo in najrazumnejšo državo v Evropi. Tudi druge države imajo svoje gospodarske interese, vendar se od nobene izmed njih ne more zahtevati, naj se odreče svobodi in neodvisnosti.«

Govor dr. Spalajkovića so prisotni sprejeli z navdušenimi vzkliki Nj. Vel. kralju Aleksandru in Jugoslaviji. Odgovoril mu je v imenu delegatov bivših bojovníkov g. Radosavljević. V svojem govoru je naglasil, da bodo bivši bojovníki vedno pripravljani pomagati Nj. Vel. kralju in kraljevski vladi in diplomatom pri njihovih velikih smotrih v korist kralja in domovine. Korakali bodo po poti, ki jim jo je pokazal Nj. Vel. kralj. Ko je izginila Rusija, je stopila na njeno mesto Francija kot naša najboljša prijateljica. Živela Francija!

Vatikan se strogo drži lateranske pogodbe

Pritisk na vatikansko glasilo - Vatikan se drži strogo odredb konkordata - Pomirjenje?

Pariz, 11. junija. n. Po sistematičnem navalu na katoliške organizacije v Italiji, je fašistični tisk radostno pozdravil odločitev notranjega ministra o razpustu vseh katoliških organizacij. O incidentih, ki so se v zvezi s tem dogajali in o sporu, ki je nastal med Vatikanom in fašistično Italijo, niso smeli fašistični listi nič pisati. Da bi italijanska javnost o tem kaj ne izvedela z drugih strani, je bila poostrena cenzura pri uvažanju tujih listov v Italijo. Vatikanski organ »Osservatore Romano« prinaša sedaj pritožbe svojih naročnikov v inozemstvu, da lista ne prejemajo v redu. List opozarja naročnike, da uprava list redno odpravlja, pač pa ga fašistična oblastva na italijanskih železnicah zadržujejo.

Vatikan je takoj po razpustu katoliških organizacij poslal dve protestni noti, na katere je fašistična vlada šele predsinočnim odgovorila. Italijanski poslanik pri Vatikanu De Vecchi ves čas, dokler je fašistična vlada izvajala svojo akcijo proti katoliškemu pokretu, sploh ni prihajal v Vatikan. Šele ko je bila ta akcija končana, je prišel De Vecchi in izročil Paccelliju odgovor fašistične vlade na protestne note Vatikana. V tukajšnjih dobro poučenih krogih trde, da Vatikan odločno odklanja vsakršne posredovalne predloge fašistične vlade, ki bi hotela katoliško akcijo staviti pod kontrolo nekega italijanskega kardinala. Vatikan se drži jasnih odredb konkordata in vztraja odločno na svojem stališču ter

ne dovoljuje, da bi se katoliška akcija v kateremkoli pogledu rekonstruirala, temveč zahteva, da deluje dalje pod neposredno kontrolo in zaščito Vatikana.

Rim, 11. junija. AA. Napetost med katoliško cerkvijo in italijansko vlado se je včeraj nekoliko ublažila. Predsednik katoliške akcije, ki mu očitajo fašisti protirezijsko propagando, je odstopil. Na drugi strani je policija aretirala tri osebe, ki so osumljene, da so poškodovale sedež katoliških društev. Vatikan zanika, da bi imela katoliška akcija politične cilje. Italijanska vlada je pa obljubila, da bo kaznovala protikatoliške izgnednike.

Velike demonstracije v Nemčiji

Komunisti proti zasilnim odredbam — Barikade na ulicah — Hudi spopadi s policijo

Berlin, 11. junija. d. Proti zasilni uredbi so komunisti vpriporili hude demonstracije. Iz mnogih nemških mest prihajajo poročila o velikih nemirih. V Mannheimu je prišlo včeraj po podobni komunistični protestni manifestaciji proti zasilni uredbi na mnogih krajih notranjega mesta do hudih izgrediv. V uradnih ulicah, ki peljajo k Neckarju, so demonstranti iz kamenja

s cestnega tlaka, iz železnih drogav avtomobilov in električnih motornih voz postavili barikade, da bi preprečili policiji prodiranje. Vse svetilke v teh ulicah so pobili. Boji so trajali do polnoči. Tudi v Frankfurtu am Main, Gelsenkirchenu, Wuppertalu in v severnem Berlinu je prišlo včeraj do podobnih demonstracij.

Zakonski načrt o zemljarini v Angliji

Najvažnejša davčna odredba v Angliji v tem letju

London, 11. junija. AA. Za glasovanje o liberalnem izpreminjevalnem predlogu k vladnemu zakonskemu načrtu o zemljarini, ki bo v torek ali v sredo v spodnji zbornici, vlada v političnih krogih veliko zanimanja.

Izpreminjevalni predlog skuša oprostiti veleposestnike plačevanja posestnega in dohodninskega davka. Izpreminjevalni predlog predlaga, naj se dohodninski davki odbije od zemljarine. Rezultat tega bi bil, da bi nova zemljarina padla na neobdelan svet in da bi država prejela veliko manj tega davka.

»Manchester Guardian«, ki podpira izpreminjevalni predlog, priznava, da bo novi osnutek zemljiškega davka naletel na prav take kritike kot Lloyd Georgeov načrt leta 1929, namreč da bodo stroški za pobiranje tega davka presegali dohodke. Vendar list priznava, da je predlagani davčni osnutek eden največjih davčnih odredb v sedanjem stoletju.

Listi poročajo, da bo vlada odklonila liberalni izpreminjevalni predlog, dočim

bo liberalna stranka zahtevala, naj se sprejme.

Pravijo pa, da se pogajanja med vlado in liberalci za kompromis o tem vprašanju nadaljujejo in da so liberalci pripravljeni nekoliko popustiti.

Kongres Zveze združenj slovanskih žen

Varšava, 11. junija. AA. Včeraj je bil slavnostno odprt kongres zveze Združenj slovanskih žen. Prisotni so bili jugoslovanski in bolgarski poslanik, predstavnik češkoslovaškega poslanstva, predsednik poljskega Sejma, zastopnik ministra za zunanje zadeve ter mnogostevilne delegacije raznih korporacij. Kongres je pozdravil predsednik združenja Zajednice slovanskih društev na Poljskem Hubička. Predlagal je predsedništvo kongresa. V predsedništvo so bile izvoljene za Češkoslovaško Malorova, Kapkova in Golova, za Jugoslavijo ga, Prodanovičeva, za Poljsko Javorkova in Šedeko. V imenu bolgarskih žen je pozdravila kongres ga. Rubev, soproga bolgarskega poslanika v Varšavi, v imenu Češkoslovaške ga. Lolarova, v imenu Kola srpskih sester pa ga. Prodanovičeva.

Posvetovanje nemške vlade o reviziji reparacij

Berlin, 11. junija. d. Državni kabinet je danes imel napovedano ministrsko posvetovanje, na katerem so bila podana poročila o potovanju v London in o razpravah v Chequersu. Kabinet je razmišljal, v kakšni obliki naj bi se spravilo v tek reparacijsko vprašanje. Čeprav v tem trenutku še ni dobili zanesljivih poročil, mislijo vendar v političnih krogih, da skoraj ni pričakovati odločilnega koraka v vprašanju revizije reparacijskih plačil, preden ne pride v Evropo ameriški državni tajnik Stimson in se potem ponudi prilika, da se z njim porazgovori o položaju.

Slabi tečaji na berlinski borzi

Berlin, 11. junija. n. Efektna borza je bila danes izredno slaba. Efekte so ponujali v velikih količinah. Tujih deviz je bilo nakupljenih za 80 milijonov mark. Meseca junija je državna banka nakupila za pol milijarde tujih deviz. Efekti že davno niso stali tako slabo, kakor danes, ko so nazadovali od 1 do 5 točk.

Sporazum med Nemčijo in Poljsko glede narodnih manjšin

Berlin, 11. junija. d. Kakor poročajo s poučene strani, so razprave med Nemčijo in Poljsko o raznih manjšinskih vlogah, ki so bile 25. februarja 1929 izročene Društvu narodov, in o raznih drugih spornih vprašanjih glede državnega pripadništva, dovedle do sporazuma. Ta dogovor sta nemška in poljska vlada dne 6. junija t. l. potrdili.

Za sporazum med državami Južne Amerike

Montevideo, 11. junija. AA. Današnji listi prinašajo izjavo predsednika urugvajске republike, kjer pravi, da je sporazum med državami latinjske Amerike brezpogojno potreben in da je Urugvaj vedno pripravljen posredovati med latinskimimi državami Amerike za doseg tega cilja.

Več notranje propagande!

Kadar se govori o naši nacionalni propagandi, vedno se misli le na zunanjo propagando. Deloma je to razumljivo, ker nam je spričo silno delavne in z denarnimi sredstvi dobro podprte nasprotne propagande lastna zunanja propaganda nujno potrebna. Klevete naših nacionalnih nasprotnikov moramo razgaliti in jih obzvesti in zato moramo gledati na to, da bo naša zunanja propaganda vedno aktivna in vedno čuječa.

Toda nič manj nam ni potrebna tudi dobra notranja propaganda. Z njo moramo doseči, da bo nacionalna aktivnost vsega naroda vedno večja in večja. Ne gre pri tem niti toliko za aktivnost na političnem, ko na gospodarskem polju. Povsod v Jugoslaviji se mnogo dela, povsod ustvarjajo nove hiše, pa tudi nova podjetja. A vse te nove ustvaritve se ne vrše po določenem programu, temveč kakor pač nanese prilika. Tako moremo vedno znova konstatirati, ko se vsled trenutno ugodne konjunkturo kar vse vrže na gotovo produkcijo, da nas že v kratkem času zadene nadprodukcija in da potem cene tako padejo, da smo na slabšem, kakor smo bili prej. Hmeljariji bi o tej napaki mogli napisati cela poglavja.

Skratka: naša produktivnost je premalo — ali skoraj nič — organizirana. Nismo si ni jasne niti, kaj najnujnejše potrebujemo, niti ne vemo, kaj bi najhitreje in najuspešneje mogli producirati. Nimamo pa tudi organizacije, ki bi najposkusila spraviti vso našo produkcijo v pravi tok. Ni pričakovati, da bi v tem pogledu dosegli v najkrajšem času zboljšanja, ker nimamo niti prave statistike o potrebi našega konsuma niti o sposobnosti naše produkcije. Tavamo v negotovosti in rezultat te negotovosti je, da je vsa naša produkcija v velikem delu le od danes do jutri.

Iz te moreče negotovosti pa je treba priti ven in zato govorimo o potrebi notranje propagande. Kajti glavna naloga te propagande bi morala po našem mnenju biti v tem, da nazorno pokaže vsaj javnosti, kako velike kupčije in kako velike dobičke bi mogli doseči, če bi sami docela zadovoljili potrebam našega konsuma. Nujno potrebno je, da se izdelajo vsem razumljivi diagrami, ki bi kazali, kaj potrebuje naš konsum in kaj mora kriti iz tujine, ker se doma ne izdeluje potrebam notranjega konsuma odgovarjajoče blago. Prepričani smo, da bi podjetnost takoj narasla in da bi naša gospodarska osamosvojitve skokoma napredovala, če bi ljudje videli, kje bi se dalo vse zaslužiti denar, če bi znali sami čisto izkoristiti lasten konsumen trg.

Šele ta statistika pa bi nam tudi dala možnost za dobro razdelitev naše produkcije, da ne bi nakrat kar vseh devet banovin začelo izdelovati eno blago, temveč bi se že v kali zatrla vsaka možnost hiperprodukcije. Morali bi stremeti za tem, da pride tudi v najbolj podrobni produkciji do sodelovanja vseh banovin, ker le v tem primeru bi naša produkcija v resnici racionalna.

Poleg te indirektno propagande pa bi morali razviti tudi največjo direktno propagando, Država, banovine, mesta in razni avtonomni zastopi vrše sila mnogo dela, za katero pa javnost skoro ne ve. Pravilo bi moralo nastati, da bi se vsako javno delo javnosti do podrobnosti razložilo, da bi vsa javnost vedela, za kaj gre in da bi tako videla, da se njen denar res dobro uporablja. Na ta način pa bi se doseglo tudi najuspešnejše sodelovanje z javnostjo, kar bi zopet samo koristilo produkciji.

Velike so potrebe dežele in če bi se tako intenzivno in marljivo zagrabili vsi za delo, vendar ne bi mogli nakrat dovršiti vsega, kar bi bilo potrebno. Treba je vse delo razdeliti. Najprej izvršiti najnujnejše, potem pride šele drugo na vrsto. A ves ta program je treba javnosti razložiti, da bo vedela, zakaj se ta ali ona stvar pričinja takoj izvrševati in zakaj mora drugo delo še nekaj počakati.

Dobra notranja propaganda mora tudi dvigniti državljansko zavest, dati nov polet narodnemu ponosu, ker bo vsakdo videl, da se mnogo in prevdarno dela... Ta zavest bo tudi najbolj okrepila nacionalno čustvo in zato pravimo: več notranje propagande in zlasti na gospodarskem polju!

Letalo »Do X« bo priletelo tudi v Zedinjene države

Friedrichshafen, 11. junija. AA. Iz Washingtona poročajo, da je ameriška vlada dovolila nemškemu letalu »Do X« polet v Zedinjene države.

Uredba o dokladah uradnikom civilnega reda

Beograd, 11. junija. AA. Na podlagi čl. 28 zakona o uradništvu z dne 31. marca 1931 je na predlog finančnega ministra predsednik ministrskega sveta in minister notranjih zadev general Peter Živković predpisal uredbo o dokladah uradnikom civilnega reda.

I. Osebnostne draginjske doklade.

1. Draginjski razred (§ 26 uradniškega zakona) obseza področje politične občine tistega kraja, v katerem je sedež pristojne oblasti, kjer nameščenec služi.

2. Nameščenec, ki se začasnó iz službenih razlogov mudi izven kraja, v katerem je nastavljen (§ 80 uradniškega zakona), pripada v vsakem primeru osebna draginjska doklada tistega draginjskega razreda, v katerega spada kraj, kjer je nastavljen.

3. Mož in žena ne moreta vsak posebej dobiti popolne osebne draginjske doklade, če stanujeta v istem kraju, nego se ena, in sicer manjša, če nista enaki, zmanjša na polovico. Izjemoma pa se jima osebne draginjske doklade ne zmanjšajo, čeprav stanujeta v istem kraju, če ne stanujeta skupaj zaradi ločitve zakona, ne glede na to, ali je ločitev zakona izvedena ali ne.

II. Rodbinske draginjske doklade za ženo.

4. Rodbinske doklade pripadajo nameščencu za zakonito ženo. Nameščencu muslimanske veroizpovedi, ki ima več žen, pripadajo rodbinske draginjske doklade samo za eno ženo.

5. Rodbinske draginjske doklade za ženo ne pripadajo:

- a) če je žena aktivna ali vpokojena državna nameščenka;
- b) kadar je žena v državni službi kot kontraktualna uradnica, dnevničarka ali honorarna uradnica;
- c) če ima žena več ko 200 Din čistih mesečnih dohodkov;
- d) če živi žena ločeno od moža v svrhu ločitve zakonske zveze, ne glede na to, ali je ločitev zakona izvedena ali ne.

6. Izjemoma pripadajo možu rodbinske draginjske doklade za ženo, kadar nastopi odst. 1 § 3, ne glede na to, ali se ženi znižajo osebne doklade.

III. Rodbinske draginjske doklade za otroke.

7. Rodbinske draginjske doklade pripadajo nameščencu za vsakega otroka, rojenega v zakonitem zakonu, ali pa pozakonjenega. Rodbinske draginjske doklade za pozakonjenega otroka pripadajo od prvega dne po tistem mesecu, v katerem je bil otrok pozakonjen.

8. Rodbinske doklade za otroke ne pripadajo:

- a) ko otrok izpolni 16. leto življenja;
- b) ko dobi javno ali zasebno službo z več ko 250 Din čistega dohodka v denarju ali pa isto vrednost v naturi;
- c) ko dobi nameščenje v javnem, civilnem, vojaškem, dobrodelnem ali odgajalnem zavodu doma ali v tujini in dobi vzdrževalnino, ki presega 200 Din na mesec;
- d) če otrok dobi od domačih ali pa tujih ustanov podporo za šolanje ali kakšne druge stipendije ali miloščino, ki znaša več ko 200 Din mesečno;
- e) kadar stoji otrok v trgovino, obrt ali kako drugo podjetje kot učenec in mu delodajalec da potrebno vzdrževalnino.

f) kadar ima otrok več ko 200 Din čistih mesečnih dohodkov iz lastne imovine, premične ali nepremične.

9. Izjemoma bo dobival nameščenec rodbinske draginjske doklade za otroke tudi po izpolnjenem 16. letu, čeprav nastopijo pogoji, navedeni v prejšnjem členu:

- a) za hčer, ki vodi očetovo-vdovcu gospodinjstvo, do polnoletnosti ali pa do njene prejšnje poroke;
- b) za otroke, ki je duševno ali telesno trajno nesposoben, da bi se sam vzdrževal;
- c) za otroke, ki se šola doma ali na tujem v javni ali priznani zasebni šoli v splošnem ali strokovnem pouku, to pa le za dobo, v kateri ga pristojna šolska uprava vodi kot rednega učenca, najdelj pa do izpolnjenega 23. leta življenja, izjemoma, če se prej poroči ali pa nastopi redni rok pri vojakih. Posebanje večernih ali posebnih tečajev se glede na pravice do

rodbinskih draginjskih doklad za otroke ne smatra za šolanje.

10. Če sta oče in mati državna nameščenca, pripadajo rodbinske draginjske doklade za otroka očetu. Če živita ločeno v svrhu ločitve zakonske zveze, se draginjske doklade izplačajo materi, če je otrok pri njej in ga vzdržuje. Če je samo mati otrokova državna nameščenka, nima pravice do rodbinskih draginjskih doklad za otroka, razen če je oče siromašen ali pa nesposoben za služenje. Če je žena državnega nameščenca drugič poročena, ima pravico do rodbinskih draginjskih doklad za otroke iz prvega zakona. Če žena, ki ni državna nameščenka, živi ločeno od moža, državnega nameščenca, v svrhu ločitve zakonske zveze, se nakažejo rodbinske draginjske doklade za otroke ženi, če je otrok pri njej in ga vzdržuje.

IV. Splošne odredbe.

11. Nameščencu, postavljenemu iz službenih razlogov v tujini pri državni ustanovi stalnega ali začasnega značaja, pripadajo iste draginjske doklade in sicer:

- a) v državah z manj vrednimi valutami v dinarjih;
- b) v državah z zdravimi valutami, v valuti dotične države in sicer: ako je vrednost denarne enote dotične države enaka ali manjša od švicarskega franka, se računa dinar al pari, če je vrednost denarne enote večja od švicarskega franka, pa se računa za enoto toliko, kolikor ustreza švicarskemu franku. Rodbinske draginjske doklade po tej odredbi se bodo plačevale samo za tiste rodbinske člane, ki žive z nameščencem v tujini.

12. Izjemno nasproti prejšnjemu členu pripadajo osebne in rodbinske doklade v dinarjih nameščencu:

- a) kateri se v svrhu zdravljenja ali pa rekonvalescence § 84, odst. 6 uradniškega zakona mudi v tujini;
- b) kateri je poslan v tujino v svrhu izpolnitve v neposrednem interesu službe (§ 87 uradniškega zakona).

13. Brezplačno zdravljenje v javni bolnici (§ 88 uradniškega zakona) ne vpliva na pravico do prejetanja osebnih in rodbinskih draginjskih doklad.

14. Pod čistimi dohodki po tej uredbi se razumejo dohodki, ki ostanejo, če se od bruto-dohodkov odštejejo odtegljaji javnih dajatev.

15. Nesposobnost lastnega vzdrževanja po tej uredbi potrdi izpričevalo dveh zdravnikov, ki sta v javni službi.

16. Za sprejemanje rodbinskih doklad bo državni nameščenec prejel doklade na podlagi prijave, ki jo predpiše finančni minister, če predloži prijavo tri mesece po nastali pravici, šele od prvega dne tistega meseca, ki pride po predani prijavi. Obenem s prijavo je nameščenec dolžan predložiti vsa potrebna dokazila, s katerimi utemeljuje svoje pravice do rodbinskih doklad. Za vsako izpremembo, ki povzroči izgubo rodbinske draginjske doklade, mora nameščenec najkasneje 30 dni po nastali izpremembi predložiti novo prijavo o izpremembi. Drugače nameščenec odgovarja po čl. 17 te uredbe.

17. Nameščenec, ki se o njem dožene, da je predložil neresnično prijavo in po njej prejema rodbinske doklade, izgubi pravico do vseh rodbinskih draginjskih doklad za leto dni, nezakonito prejet denar pa mora vrniti po predpisih čl. 90 uradniškega zakona po sklepu, ki ga je izdal finančni minister. Vrniti tega pride nameščenec v disciplinarno preiskavo in se obtoži po kazenskem zakonu zaradi prevare. Za uvedbo disciplinarnega postopka in predajo sodišču je pristojen resorni minister.

18. Vsa potrebna pojasnila glede izvajanja te uredbe izda finančni minister. Pritožbe v sporih, nastalih pri izvajanju te uredbe, se predajo preko pristojne oblasti ministrstvu.

19. Ta uredba stoji v veljavo, ko se razglasi v »Službenih novinah«. Takrat izgube veljavo odredbe ministrskega sveta o draginjskih dokladah državnih uradnikov civilnega reda D. R. 42.300-1924 z vsemi izpremembami in dopolnitvami, kolikor se nanašajo na državne nameščence, ki dobivajo osebne in rodbinske draginjske doklade po odredbah uradniškega zakona z dne 31. marca 1931.

Proces proti zagrebškim teroristom

Zagreb, 12. junija. k. Davi ob 8. uri se je nadaljeval proces proti Hraniloviću in tovarišem. Na dnevnem redu je bilo znova čitanje raznih aktov in spisov. Prečitali so poročilo orožnikov, ki so službovali na mostu v času, ko sta zbežala preko meje Babić in Pospišil, nadalje poročilo o izpovedih šivilje Zore Vizonin, ki je bila v službi pri družini Janka Lušine na Sušaku in poročilo orožnikov o atentatu na orožniško vojašnico v Zagrebu. Sledilo je čitanje poročil Dr. Ljube Tomašića in tajnika industrijske zveze Marka Baura, poročilo o izpovedih Ivana Polite-a, ki je preiskovalnemu sodniku izjavil, da je bil član častnega sodišča novinarskega društva, ko je ta obravnaval tožbo redakcije »Hrvat« proti uredništvu »Novosti«, v katerih je izšel članek, v katerem so se člani uredništva »Hrvat« imenovali »nacionalni komunisti«. Zanimivo je bilo poročilo beograjske policije o delovanju in potovanjih Gustava Perčeca po njegovi emigraciji. V tem poročilu je bilo podrobno popisano, kod je potoval in s kom se je družil. Naveden je bil tudi neki dopis, ki ga je dobilo državno sodišče za zaščito države in v katerem je bilo rečeno, da bivši polkovnik Ivan Berčević res stanuje na Dunaju v Karolinegasse 7 in da sprejema pošto za Perčeca. Za hrvatske emigrante deluje tudi neki baron West, ki sprejema pošto za ostale Hrvate na Dunaju. Pač pa ni nikakega Kovača. Ime Kovač je brčkone drugo ime majorja Klara, ki vodi madjarsko obveščevalno službo. Popis Kovačeve osebe se docela sklada s tem človekom.

Nadalje so prečitali poročilo policije o pregledu na dvorišču gostilne Zebić o izpovedih

novinarja Petra Mihočevića. Po kratkem odmoru je predsednik razglasil sklep sodišča, da se zavrnejo vsi predlogi obrambe, o katerih do sedaj sodišče še ni sklepalo. Branitelji so prijavili revizijo. Predsednik je še izjavil, da je na podlagi svoje dekretijske oblasti pozval za pričo dr. Marochina. Nato se je razvila obširna debata na predlog braniteljev, da se ponovno izvrši ogled v Petrinjski ulici, da bi se dokazalo, da je kretanje dveh avtomobilov tam nemogoče. S tem pa bi se pričevanje Petalove izkazalo kot netočno.

Nato so nadaljevali s čitanjem aktov. Precitali so poročilo nadzornika policijskih detektivov Ivana Berca, ki je zaslišal Križnjaka. Sledil je nov odmor, po odmoru pa so prečitali zapisnik o izpovedih Marka Lovra o atentatu na orožniško vojašnico v Zagrebu, nadalje članek iz »Slobodne Tribune« o vlogi frankovstva v našem življenju. Končno je predsednik zaslišal izvedence v orožju, ki so ga našli pri obtožencih in nato je zaključil današnjo razpravo. Proces se bo jutri nadaljeval.

Francoska policija prijela tri bolgarske razbojnike

Pariz, 11. junija. AA. Havas poroča iz Marseilles: Policija je prijela tri bolgarske razbojnike, in sicer Danča Petkova, Uzunova in Bojana Georgijeva, ki so napravili v Bolgariji in v Jugoslaviji preko 20 težkih zločinov in nekliko umorov. Pri preiskavi njihovih sob v hotelu je policija našla dokumente in orodje. Zločinci bodo izročeni bolgarskim oblastvom.

Kretanje kraljevske dvojice

Zagreb, 11. junija. AA. Nj. Vel. kraljica Marija se je danes popoldne odpeljala z avtomobilom v Klenovnik. Tu si je ogledala moderne naprave velikega sanatorija Osrednjega urada za zavarovanje delavcev. Nj. Vel. kraljica je bila z ogledom prav zadovoljna. Zvečer se je vrnila s svojim spremstvom v Zagreb.

Nj. Vel. kralj se je nocoj v spremstvu maršala dvora in svojega adjutanta Pavlovića odpeljal z avtomobilom na izprehod proti vasi Sesveti. Tu je izstopil iz avtomobila in se peš vrnil v Maksimir. Po izprehodu po krasni pokrajini in v večernem hladu se je Nj. Vel. kralj ob 8. zvečer vrnil v dvor.

Stanje Narodne banke

Beograd, 11. junija. I. V. buletinu Narodne banke je bilo objavljeno poročilo o finančnem položaju Narodne banke, dne 8. junija t. l. Iz tega poročila črpamo: Aktiva: kovinska podlaga v kovanem zlatu, kovanem srebru, inozemskih novcih in vlogah v inozemstvu v raznih valutah skupno Din 212.911.000. V primeri s poslednjim poročilom o finančnem položaju Narodne banke se je podlaga znižala za 406.000 Din. Posojila v menicah, vrednostni papirji skupni 1.455 milijonov Din. Porast 8 milijonov Din. Račun za odkup kronskih novčanic nespremenjen. Račun za začasno izmenjavo zmanjšan za 7800 Din, tako da znaša sedaj 126.216.000 Din. Državni dolg nespremenjen. Vrednost državne denarne zaloge za izdajanje novčanic 2138 milijonov Din. Saldo raznih računov višji za 14 milijonov Din. Aktiva v celoti 8.253.198.000 Din. Pasiva: glavnica 50 milijonov Din, od te vplačano 30 milijonov Din. Rezervni fond 13.522.000 Din. Razne obveznosti v posrednih računih 1.033.595.000 Din, zaloge za kupovanje zlata in fondov 83.055.000 Din.

Nova uredba o vojaško-ekonomski stroki

Beograd, 11. junija. I. Na predlog ministra za vojsko in mornarico je Nj. Vel. kralj izdal na osnovi zakona o ustroju vojske in mornarice uredbu o ekonomski stroki. Uredba stoji danes v veljavo. Hkrati preneha veljati uredba o ustroju administrativne šole in tečaja za administrativne podporne člane, od 11. decembra 1904 z vsemi svojimi izpremembami in dopolnitvami.

Jugoslovanska akademija znanosti v Zagrebu dobi novo palačo

Zagreb, 11. junija. k. Jutri v petek se na svečan način vzida temeljni kamen za zgradbo nove palače Jugoslovanske akademije znanosti in umetnosti v Zagrebu na Trgu kralja Petra.

»Daily Herald« opominja Brianda

London, 11. junija. AA. »Daily Herald« je objavil članek, kjer kritizira govor francoskega zunanjega ministra, ki ga je imel le-ta v zbornici. »Daily Herald« odklanja Briandovo mnenje, da je Youngov načrt končno veljaven in neizpremenljiv. Dalje pravi, da se lahko o vseh mednarodnih dogovorih prijateljsko razpravlja in končuje, da bo Briandovo stališče škodovalo francoski zunanji politiki in ogrožalo delo za mir.

Potopljena angleška podmornica »Poseidon« izgubljena

London, 11. junija. AA. Admiraliteta naznaja, da je od vrhovnega poveljnika na Kitajskem Hermesu prispelo poročilo, da je bilo na Kitajskem v sredo slabo vreme in da so vse zveze s ponesrečeno podmornico prekinjene. Vrhovni poveljnik ameriškega vojnega brodomstva v Aziji je ponudil za rešila dela ameriško reševalno ladjo »Pigeon«. Angleški admiral je ponudbo sprejel. Dalje javlja admiraliteta, da so časopisne vesti o tem, da je bila vzpostavljena zveza z 8 možmi v podmornici, neresnične.

Veihavej, 11. junija. AA. Po zadnjih vesteh je malo upanja, da bi rešili mornarje, ki so v potopljeno podmornico »Poseidon«. Poskus, da bi prišli z njimi v zvezo, se je ponesrečil. Tudi če se posreči dvigniti podmornico, je skoraj izključeno, da bi kateri izmed mornarjev še živel.

Kanada za pojačanje trgovine z dominijoni

London, 11. junija. AA. Danes so objavili poročilo misije, ki je na prošnjo angleške industrijske zveze posetila Kanado. Misija je razpravljala s kanadskimi industrijalcem in trgovci o gospodarskih vprašanjih in o želji Kanade, da gospodarsko sodeluje z Anglijo in drugimi deli britskega imperija. Končno pravi poročilo, da je zdaj prav ugoden čas za razvoj trgovine med Anglijo in dominijoni.

Amundsen še živ?

Berlin, 11. junija. AA. Ameriški raziskovalec polarnega ozemlja Fiala je poslal sovjetski ekspediciji, ki odpotuje iz Arhangelskega 15. junija v polarne kraje, pismo, kjer pravi, da ni izključeno, da je pogrešani raziskovalec Amundsen še živ in da živi na otoku prestolonaslednika Rudolfa blizu Franc Jožefove zemlje. Dobro znani ruski raziskovalec prof. Wiese je izjavil, da bodo Amundsena iskali.

Borba za alkohol — »borba za zmago resnice in svobode«

Pariz, 11. junija. AA. Tu je bil otvorjen 12. kongres mednarodne zveze proti alkoholni prohibiciji. Resolucija apelira na vse iskrene in zdrave ljudi, da se bore za zmago resnice in svobode.

VREMENSKA NAPOVED

Dunaj, 11. junija. Še naprej lepo vreme. Le tu in tam nevihte.

Ban dr. Drago Marušič kum sokolskega prapora

Uprava Sokolske župe Maribor je prejela brzojavno obvestilo, da bo kumoval novemu praporu, ki ga razvije sokolska župa na župnem zletu v Mariboru v dneh 28. in 29. t. m. ban Dravske banovine brat dr. Drago Marušič.

Ta lepa gesta br. dr. Marušiča, ki je znan kot odlični Sokol še v dobi sokolovanja na Primorskem, je vzbudila med Sokolstvom veliko radost. V Mariboru se vršijo že obširne priprave, da bo župni zlet in sprejem sokolskega kuma nadvse veličasten in dostojen. Banu bratu dr. Marušiču pa izreka mariborsko Sokolstvo svojo bratsko zahvalo in mu kliče sokolski: Zdravo!

Delovanje Kmečke prosvete v laškem srezu

3. maja t. l. se je sestal v osnovni šoli v Laškem širši odbor Kmečke prosvete za srez Laško. Navzočih je bilo 50 delegatov, najbližjih gospodarjev-kmetovalcev, učiteljev in drugih. Sestali so se po sklepu na socialno-gospodarskem tečaju, da si izberejo ožji odbor, katerega naloga je, izvesti program kmečke prosvete v srezu.

Navzoči so bili zastopniki vseh nekdanjih političnih strank. To so ljudje, ki hočejo pošteno in vneto vršiti prosvetno delovanje med ljudstvom našega sresa. Vsi delegati so sami vneti državljani, ki nosijo ljubezen do države in našega kralja v srezu, a ne na jeziku, ki so že pozabili na nekdanje nesrečne politične čase in ne poznajo drugega kot človeško družbo, kateri hočejo koristiti. Res je, da je ravno v tukajšnjem srezu še nekaj ljudi, ki žalujejo iz raznih razlogov za preteklimi časi, ki še sedaj upotrebljavajo vsa mogoča sredstva, da bi se spremenilo sedanje mirno stanje, in hujskajo nevedno ljudstvo.

In ravno kmečke prosvete ena najvažnejših nalog bo ta, da pobija hujskanje in pouči ljudstvo o resničnem stanju, ga vzgaja v državnem jugoslovanskem duhu in ga odteguje po možnosti vsem vplivom, ki delujejo razdiralno zlasti na njegov narodnostni jugoslovanski čut.

Izvolili so odbor, kateremu načeljuje o. Ferdo Roš, nadzornik g. Potočnik. Ker ni bil prisoten predsednik, je vodil sejo njegov namestnik podpredsednik, ki je v krasnem nagovoru vzbujal navzoče k resnemu stvarnemu delu med narodom. Sprejeli so nekaj resolucij o zadevah, ki so zlasti za našega kmeta najaktualnejše. Dalje je bil sprejet sklep, da se sestane širši odbor vsaka dva meseca k seji

Zborovanje učiteljskega društva za konjiški srez

Konjice, 10. junija.

Konjiško sresko učiteljsko društvo je zborovalo v soboto 6. t. m. v Lučah pri Konjicah ob navzočnosti 39 članov. Zborovanje je bilo združeno z hospitacijo v poskušnem razredu delovne šole. To oddeljenje poučuje gđ. David Ruža. Obravnavala je snov iz domoznansva, na podlagi poučne ekskurzije, ki jo je bila dan poprej priredila razrednica s svojimi učenci. Otroci so sledili razpravljanju zelo živahno in z velikim zanimanjem. Njih odgovori in vprašanja so bili povsem samostojni ter so vodili razgovor samostojno. Marljiva razrednica je pokazala prav lep uspeh v delovni šoli.

Po končani hospitaciji se je nadaljevalo zborovanje, in sicer se je najprvo prečital zapisnik, h kateremu je tov. predsednik g. Schell Henrik pripomnil, da žal ni bilo mogoče zborovati ta dan na Prihovi kakor je bilo prvotno določeno, ker se je pri zadnjem zborovanju izpregledal odlok, ki določa, da se morata vršiti dve zborovanji v hospitacijskih razredih. Nato so sledili dopisi med drugimi tudi dopis U. G. P. o obveznem pristopu k poslovalnici. Tukajšnje učiteljstvo je že itak včlanjeno. Prečital se je tudi dopis o likvidaciji poverjenišva in vseh društev, ki niso bila organizirana. Obrazložil se načrt o sistemizaciji razredov, oz. učnih mest. Tov. predsednik je tudi obširno poročal o seji ožjega sosveta, katere se je udeležil. Stali

tistika o prosvetnem delovanju učiteljstva je treba čimprej izpolniti in poslati tov. Sekirnku.

Nato se je vršil še pogovor o hospitaciji, kjer je izrazilo več tovarišev svoja mnenja. Končna kritika je bila prav pohvalna.

K prihodu naših rojakov iz Amerike

Ljubljana, 11. junija.

Včeraj se je vršila v prostorih Delavske zbornice seja, ki so se je med drugimi udeležili: Družba sv. Rafaela za varstvo izseljencev, Narodni izseljeniški odbor v Ljubljani in odposlanec organizacije izseljencev v Zagrebu.

Sklenjeno je bilo, da se priredi skupini izseljeniških izletnikov iz Amerike, ki jo bo vodil g. Mladinec iz Newyorka ob prihodu dne 27. junija jutraj na obmejni postaji Jesenice slovesen sprejem in da se ji nudi med vožnjo do Ljubljane zakusek.

Ljubljana bo te izletnike, večinoma bratje in sestre iz savske banovine, najslovesnejše sprejela, pozdravila in pogostila.

Ti izletniki bodo slovesno otvorili v dvorani Delavske zbornice izseljeniški kongres, ki se bo potem nadaljeval v Zagrebu in končal v Beogradu. Ti izletniki bodo še isti dan ob 17. nadaljevali pot do Zagreba.

Druga skupina izseljeniških izletnikov iz Amerike, večinoma člani Kranjske slovenske katoliške jednote v Jolietu bo dospela dne 29. t. m. jutraj na Jesenice. Spored sprejema je za to skupino isti, kakor za prvo.

Družba sv. Rafaela in Narodni izseljeniški odbor vabita v slogi in smislu jugoslovanske akcije ves naš narod, da pozdravi te naše izletnike brez ozira na nekdanjo strankarsko pripadnost tako pristržno in složno, da bodo prepričani, da pri nas ujedinjenje ni samo fraza, ampak dejstvo in da naša domovina ni samo osvobojena, ampak tudi urejena in da smo vsi skupaj lahko ponosni na našo nanovo ustvarjeno kraljevino Jugoslavijo.

Taki vtisi bodo našim bratom in sestram, ki so zapustili domovino radi neugodnih razmer,

Za delegate k pokrajinski skupščini v Ljubljani so bili izvoljeni tov. predsednik Schell in šolski upravitelj Berce, kot namestnika pa šolski upravitelj Paulič. Po čestitki novoporočenca tov. Sekirnika in tov. Stoparjevi je bilo zborovanje zaključeno.

tudi dali morda misliti, če morda ne bi bilo sedaj, ko so v Ameriki slabe prilike, bolje, da se vrnejo stalno v domovino in da tukaj s svojimi prihranki in izkušnjami ustanavljajo nova podjetja, za izdelovanje takega blaga, ki ga moramo sedaj uvažati iz inozemstva.

Spremembe v vodstvu izseljeniške službe

Na odborovi seji družbe sv. Rafaela za varstvo izseljencev je p. Kazimir Zakrajšek, ki je deloval 22 let med našimi izseljenci v Ameriki stavil naslednji predlog: Po poročilih našega časopisja je premeščen šef izseljeniškega komisarijata v Zagrebu dr. Fedor Aranicki kot višji svetnik ministrstva socialne politike in narodnega zdravja v Beograd. Družba sv. Rafaela sklone: 1. da čestita g. dr. Aranickemu k temu napredovanju, ki ga je s svojim strogo stvarnim in objektivnim delovanjem v polni meri zaslužil; 2. da se zahvaljuje g. ministru socialne politike in narodnega zdravja za njegovo srečno izbiro tega izbornega strokovnjaka za svojega prvega pomočnika pri reševanju izseljeniškega vprašanja; 3. da želi g. dr. Aranickemu popoln uspeh pri svojem delu, pri katerem je dosedaj ne samo pokazal vsojo možnost, ampak tudi vztrajnost in poštenost. Predlog je bil soglasno sprejet. K temu sklepu izjavljamo tudi mi našo zadovoljnost. Gospod minister Preka je imenoval za šefa izseljeniške službe pri ministru socialne politike in narodnega zdravja strokovnjaka, ki ga posebno sedaj potrebujemo na tem mestu pri reševanju našega izseljeniškega vprašanja.

Tudi kmetijski fantje bodo tekmovali

Svojevrsne prireditve -- Kmetjsko delo je lepo in zdravo

V času vseh mogočih svetovnih rekordov in stremeljenja za lepim in dostojnim sportom se je pričela dramiti tudi naša kmetjska vas. Prav je in tudi potrebno, da se prikažejo vse vrednote, ki so doma v vasi in imajo popolnoma kmetijski značaj; ne le duhovne vrednote, ki nevidno vedno poživljajo ves narod in mu dajejo vsebino njegove kulturnosti, marveč tudi tista vsakdanjost, ki brez spremembe teče iz dneva v dan in smo se ji že tako privadili, da komaj pomislimo nanjo in v njej vsi otopimo, naj dobi svoj pomen in izraz ter naj se izživi ne le v vsej svoji grenkobi in napornosti, ampak tudi v vsem svojem bistvu lepote in zdravja.

Iz dneva v dan teče vse kmetjsko delo, od jutra do večera so potna čela mož, žena, fantov in deklet, a od nikoder ni trenutka, ko bi se to delo, ta vsakdanjost prikazala v svoji lepoti in bi ta lepota raztrgala otopelost, ki se skozi dolga leta trdega dela in napora naseli v našega kmetjskega človeka ter ga čezdalje bolj in bolj prepričuje, da je samo hlapec svoje rodne grude. Se tista ljubezen do rodne grude počasi umira — saj veste, kako se naši kmetijski domovi praznijo, kako njih prebivalci bežijo v fabrike in v tujino, a doma zapuščenca gruda joče in kliče orača, da ji plodno grud razorje, in sejavca, da vanjo zdravega semena vseje. Mi pa se bijemo in drvimoz za svetovnimi rekordi. Zakaj bi le doma ne ostali: toliko še neodkritih lepote je doma, samo razgledati se je treba po domačem življenju in vse te lepote bodo vzrasle kot na dlani pred nami. V mestu gojimo vse panoge sporta, ki naj nam krepi telo in duha; na vasi tega ne poznajo in tudi ne potrebujejo. Dovolj je tam gibanja, dovolj zraka in široke narave v vsej njeni preprostosti, ki daje značaj našemu kmetjskemu človeku. Ste že videli vse orače, sejavce, kosce, žanjice, grabljice? Ti pač ne potrebujejo še posebnega sporta, ki bi jim krepi telo in jih utrjeval, tudi za košček solca in diha čistega zraka se ne borijo kot se borimo pri nas v mestu med ulicami in zidovi. Vsega še preveč! V mestu sport, na vasi vsakdanje trdo in težko delo. Sport gojiš, če ti je všeč in se ti prilaga; vsakdanje delo na vasi pa je življenjska nujnost in v tem je razlika med prvim in drugim — oboje pa ustvarja močno in zdravo telo. Kmetjsko delo ga včasih tudi izčrpa in ubije, če je to delo prenaporno in kar je poglavito, če telo dobiva premalo in preslabega hraniva. In še ena stvar je, ki bi jo rad povedal: delo iz dneva v dan skozi vse življenje, vedno isto brez razlike, upliva tudi na duha in njegovo rast in razpoloženje, posebno pa še, če je to delo samo življenjska nujnost in ničas več. Če človek v tem delu ne najde razven nujnosti ničas več, pač ni čudno, da občuti to delo kot silen in težak kamen na svojih ramah, ki se ga skuša čim prej znebiti, pa bodisi, da beži v tujino, ali da se napoti v tovarno med saje in transmisije, s tem pa je dosegel še slabše od onega, čemur pravimo, da se je rešil z dežja pod kap. Vem, da med enim in drugim teče socialno vprašanje, ki je dandanes najtežje in ga kmetjski in delavski človek občutita najhujše, toda danes mi gre le, kako bo naš kmetjsko-delavski človek poveljal svoje vsakdanje težko delo ter ga pokazal tudi v luči lepote in dostojanstva in s tem povedal v dejanju, da je to delo ple-

Zaključek pouka na vadbnicah

Odkar obstajajo na naših učiteljskih vadbnicah, so se vedno povsem ravnale po učiteljskih, katerim so pridružene tako glede učnih ur, ustroja in tudi začetka in zaključka pouka. Tudi po našem novem zakonu o učiteljskih so vadbne njihovi sestavni del in voditelj je vsakokratni ravnatelj učiteljskega. Pouk je natanko urejen po potrebah učiteljskih, katerim služi vadbna za poskusno šolo, na kateri dobivajo kandidati in kandidatkinje praktični pouk o metodi in pedagogiki. Učne ure trajajo zato le 45 minut in tvarina je tako razdeljena, da se prične obravnavati ob priložnosti učiteljskega, konča pa ob njegovem zaključku. Radi nastopov je deca na vadbnicah mnogo bolj obremenjena kakor na drugih šolah, pa tudi učiteljstvo opravlja neprimerno napornejšo službo, dasi za to nima absolutno nikakršnih bonitet, kakor jih je imelo nekoč. Predlansko leto je deca morala n. pr. radi matur hoditi v šolo še po zaključku šolskega leta, odnosno že ob 7. uri jutraj. Edina ugodnost je doslej bila za deca in učiteljstvo vadbne, da se je pouk pričel in zaključil obenem z učiteljskim in ostalimi srednjimi šolami. Letos pa je nenadoma in nepričakovano prišel odlok, da odpade še ta ugodnost in se mora šolsko leto tudi na vadbnicah zaključiti takrat kot na drugih ljudskih šolah. Ta odredba je posebno pri starših že itak na vadbnicah preobremenjenih otrok vzbudila splošno nezadovoljstvo, zato bi bilo želeli, da se zopet uveljavi dosedanja praksa in se pouk na vadbnicah prilagodi pouku na učiteljskih. Ako se niti to ne bo upoštevalo, si bodo starši premislili, dajati svoje otroke še nadalje za poskušno vadbnicam.

Sokolstvo

Okrožni sokolski zlet v Studencih

Mariborsko sokolsko okrožje je imelo v nedeljo 7. t. m. svoj zlet v Studencih. Dasi ravno je vreme precej nagajalo, se je kljub temu izvršil ves spored zleta. Dopoldne so bile skušnje vseh oddelkov, popoldne pa je odšla izpred Sokolskega doma v Studencih sokolska povorka z dvema praporoma in godbo na čelu. V povorki je korakalo nad 700 sokolskih pripadnikov, deloma v kroju deloma v civilni obleki. Število članskih krojev je bilo precej majhno. Povorka je bila mestoma burno pozdravljena od občinstva, ki je tvorilo špalir po ulicah.

Po vrnitvi povorke pred Sokolski dom, se je nato pričela javna telovadba, ki je v glavnem zadovoljila. Mestoma je bilo nekaj pogršk, ki pa se bodo gotovo pri župnem zletu odpravile. Nastopilo je pri telovadbi nad 700 oseb, vsekakor častno število. V bodoče pa se mora gledati ne samo na kvantiteto, marveč tudi na kvaliteto nastopajočih.

Lepo je uspel nastop moškega naraščaja s prostimi vajami, dočim se je pri članih opazilo, da nekateri člani prvič izvajajo proste vaje. Nastop članice ženskega naraščaja je bil dober, le kritje je včasih malo odpevala. Nastop malecstevne sokolske čete je prav lepo uspel, sicer nam bo pa pokazal štišljivo moč sokolskih čet župni zlet 28. in 29. t. m. v Mariboru. Proste vaje moške in ženske dece so bile zelo ljubke in dobro izvedene. Pri otrodn telovadbi je nastopilo 7 vrst, ki so pokazale lep napredek, le disciplina mora biti prihodnjč brezpogojno vzorna.

Občinstva se je nabralo precej, pogrškali pa smo zopet zastopnike naše armade. Po telovadbi je bila prijetna sokolska zabava, ki je potekla v splošno zadovoljstvo vseh navzočih. Zdravo!

III. zlet lužiskosrbskega Sokolstva

Savez lužiskosrbskega Sokolstva je imel 17. maja t. l. svoj III. vsesokolski zlet v Radworu. Vršč se je v zelo težkih prilikah, v katerih živijo naši severni bratje v Nemčiji. Prvi Sokol je bil ustanovljen leta 1920. v Budišnu, njeemu so kmalu sledila druga društva, tako da se je I. zlet vršč že leta 1924. v Pandicah in II. leta 1927. v Velikem Cisku. Deset let sokolskega dela v Lužici, znači deset let trpljenja in preganjanja, borba za narodov obstanek. Zato je bil III. zlet manifestacija ne le Sokolstva, marveč vsega lužiskosrbskega naroda. Ljudstvo je z radostjo in velikim navdušenjem pozdravljalo Sokolstvo kot čuvarja narodne zavednosti.

V nedeljo popoldne ob 14. so se pričele sokolske slavnosti z ognjevitim in borbenim govorom narodnega svetnika Jana Cyža, predsednika Narodnega lužiskosrbskega sveta. Slavnostni spoved je pokazal sliko lužiskosrbskega naroda. Na čelu spredova je šla godba malešanskega Sokola, nakar je sledilo 18 sokolskih praporov in prvi sokolski prapor, ki ga je ČOS podarila na VIII. vsesokolskem zletu v Pragi. Nato je korakalo članstvo v sokolskih in narodnih krojih, kar je močno povzdignilo pestrost spredova. V velikem številu je bilo v spredovu zastopano domače ženstvo in iz Saške v katoliškem kroju in ženstvo iz okolice Budišna v evangelskem kroju. Spoved je šel po ulicah Radwora, ki je bil ves v zastavah, burno pozdravljen od gledalcev.

Zletišče je bilo zelo preprosto na velikem travniku. Poleg narodnih zastav sta viseli na glavni tribuni še dve državni zastavi. Na zletišču je pozdravil Sokolstvo tajnik Saveza br. Gustav Janak, v imenu odsotnega starostre br. Jakoba Šajbe. Po odpeti narodni himni »Rjana Lužica« so bili prečitani pozdravi slovanskih sokolskih savezov, kajti udeležbo ostalih slovanskih Sokolov je nemška vlada prepovedala. Zleta se je udeležila le neoficijelna deputacija ČOS.

Pri javni telovadbi so najprvo nastopili dečki, ki so pokazali precej teške proste vaje. Izvedba je bila prav dobra, ravnotako skladnost. Potem so sledile raznoterosti članov in članic, ki so pokazale delo lužiskosrbskega Sokolstva v telovadnici. Izvedba je bila dobra, mestoma celo odlična. Pri otrodn telovadbi so nastopile posamezne vrste na drogu, bradlji in konju, ki so pokazale nekaj prav lepih izvedb. Proste vaje članic so bile dobro izvedene, ravnotako članov. Godba je odlično spremljala vse telovadeče oddelke. Nastop takozvanega »beogradskega društva« je bil vzoren, ti telovadci jamčijo za čim uspešnejši razvoj Sokolstva v Lužici. Zletna scena »Srbska meja« je zelo ugajala in je pokazala narodne običaje in plese lužiskih Srbov. Zvečer je bila na starem gradu v Radworu telovadna akademija in ljudska slavnost, ki je zaključila lepo sokolsko slavo. Zlet je popolnoma dosegel svoj namen, utrčil je v lužiskosrbskem narodu narodno zavest in ljubezen do največje slovanske organizacije, do Sokolstva.

Sokolšč, list za naraščaj Saveza SKJ ima v 5. številki naslednjo vsebino: Dr. Ivan Lah (Ljubljana): Tyršev dom v Pragi — Hajrudin Čurić (Beograd): Kaj je bratstvo? — J. J. Jasinski: Američani — Jeltimijades Milojko (Beograd): Dragi moji bratci in sestre — Tratar Marijan (Trebne): Hej Slovani! — Trček Stane (Ljubljana): Kako leti letalo? — Izbirna tekma naših Sokolov za Pariz — Moja sreča — Dela našega naraščaja — Glasnik — Iz uredništva. Sokoliča krasi 15 slik. To mladinsko revijo prav toplo priporočamo.

Bled

Društvene vesti. Tujskoprometno in olepševalno društvo »Zarja« na Rečici je prejelo od Blejske posojilnice 500 Din podpore. Enako je občinski odbor v svoji seji z dne 8. t. m. na predlog odbornika g. Miha Paigercer sklenil društvu podeliti podporo v znesku 1000 Din. Vsem darovalcem izreka društvo najlepšo zahvalo. Pri tej priliki omenjamo, da bo društvo popravilo pota na razgledišče Kuhovnico, ki nudi krasen razgled na jezero, Karavanke in spodnjo Savsko dolino. Kuhovnico se doseže po zložni poti v dobre četrte ure od postaje Bled-jezero.

Din 1 Din
stane
ob delavnikih
ob nedeljah
ob praznikih
»Jugoslovan«
Dobite ga v vseh
boljših trafikah

Iz Dravske banovine

d Direkcija državne železnice v Ljubljani ob-
javlja: Zaradi slabega obiska se ukine s 14. ju-
nijem 1931. izletniški nedeljski vlak št. 9027 na
progi Brezno-Ribnica-Maribor gl. kol., ki je
odhajal iz Brezno-Ribnice ob 21. uri ter prihajal
v Maribor gl. kol. ob 22. uri 4 min. Nedeljski
vlak št. 9022 Maribor gl. kol.—Brezno-
Ribnica in v obratni smeri vl. št. 9025 vozita
še nadalje nespremenjeno, toda brez olajšav.

d Srebrno poroko obhajata danes 12. junija
g. Anton Burkeljca, trgovec in župan občine
Zg. Tuhinji in g. Amalija Burkeljca. Jubilatoma
želimo še prav mnogo let.

d Clanom OUZD. Često se dogaja, da delavci,
ki so zaposleni v zavarovanju podvrženem delu,
ob obolelih, porodu, nezgodi in smrti ne prej-
mejo zakonitih dajatev, ker ne poznajo zakonitih
predpisov ali pogojev, ki omogočajo nemo-
teno dodeljevanje pripadajočih podpor. Nepo-
znanje teh predpisov povzroča tudi neljube spo-
re med člani in upravo OUZD. Okrožni urad
za zavarovanje delavcev v Ljubljani je, hoteč
temeljito seznaniti svoje člane z vsemi pred-
pisi o postopku ob obolelih, nezgodah, poro-
dih itd., izdal knjižico dr. Jože Bohinca »Po-
moč delavcem«, katera v pregledni obliki
naštevja vse zakonite predpise in navodila, ka-
ko naj član ravna, kadar potrebuje pomoč od
zavoda. Knjižice je priložen tudi tabelaričen
pregled odtegljajev, ki jih mora plačati delo-
jemalec v posameznih mesednih razredih od svojih
prejemkov na mesec, teden in dan. Istotako
vsebuje knjižica navodila o prijavi delavcev in
nameščenec v zavarovanje in drugih dolžno-
stih delodajalcev ter je koristna tudi delodajal-
cem. Zakaj tudi delodajalci opuščajajo iz neved-
nosti in nepoučenosti marsikaj, kar ima za po-
sledico, da njih uslužbenci ne dobe zakonitih
podpor. Krivdo pa nato vračajo nehoti eni in
drugi na urad. Poznanje zakona in drugih do-
ločb utegne, če že ne popolnoma, vsaj večino-
ma odpraviti neprijetna nesporazumjenja, kri-
vice in spore. Vsem, ki se jih tiče zakon o za-
varovanju delavcev, priporočamo, da si naba-
vijo knjižico »Pomoč delavcem«. Dobiva
se pri OUZD v Ljubljani in vseh njega ekspo-
ziturah.

d 25-letnica Kmetijskega bralnega društva v
Rogoznici pri Ptuj. Spored: sobota 13. junija
t. l. Ob 18. uri se bodo zbrali člani in prijatelji
društva na rogoziškem pokopališču, kjer se
bo vršilo počaščenje umrlih članov z nagrob-
nim govorom g. dr. Komljanec in žalnim pet-
jem Glasbene Matice ptujske ter položijo ven-
ce na grob ustanovitelja in drugih članov. Ob
20. uri bo v dvorani gost. Bračič slavnostni ve-
čer, pozdrav, slavnostni govor: govori g. prof.
Alič, deklamacija: Jubilej, petje Glasbene Ma-
tice ptujske, gledališka predstava »Naša krič.
Nedelja 14. junija: Ob 8. uri zjutraj sv. maša
v minoritski cerkvi. Ob 15. uri popoldne ljud-
ska veselica v vseh prostorih gostilne Bračič s
sodelovanjem domače godbe.

d Volna, bombaž, nogavice in pletenine v ve-
liki izbiri pri Karlu Prelogu, Ljubljana, Zidov-
ska ulica 4 in Stari trg 12.

Oblike in klobuke kemično čisti,
barva, plisira in lika tovarna Jos.
Reich. 398—3

d Vremensko poročilo. Včeraj je kazal baro-
meter v Ljubljani 766,5, termometer 17,6, rela-
tivna vlaga 83%, tiho, oblačnost 10. V Mari-
boru je kazal barometer 765,2, termometer 18,2,
relativna vlaga 86%, tiho, oblačnost 10. Opazo-
vanja ob 7. uri zjutraj. Najvišja temperatura
je bila v Ljubljani 27,8 (15,2), v Mariboru 23,6
(12,3), v Mostaru 30,1 (17,2), v Zagrebu 29,5
(17,3), v Beogradu 27,3 (16), v Sarajevu 25,4
(11,3), v Skoplju 27,2 (12,2), v Kumboru 29,7
(19,4), v Splitu 29,3 (19,9), na Rabu 29,2 (19,8),
na Visu 27,6 (18,2). V oklepajih je označena
najnižja temperatura.

Ljubljana

Petek, 12. junija 1931., Sree J., Janez. Pravo-
slavni: 30. maja, Isakije.

Nočno službo imata lekarni Piccoli na Du-
najski cesti in Bakarčič na Sv. Jakoba trgu.

■ Iz Ljubljanskega Sokola. Ponovno se opo-
zarja, da je odhod v Žire v nedeljo 14. t. m.
točno ob 7. uri zjutraj izpred Narodnega Doma.
Vsi bratje naj pridejo po možnosti v svečanem
kroju. Ostalo članstvo, ki se ne udeleži izleta v
Žire, pa se poziva, da istega dne ob 10. dopol-
ne prisostvuje v kroju proslavi ob priliki po-
ganjanja temeljnega kamna sokolskega doma v
Šiški, popoldne pa javni telovadbi, ki jo isto-
tako priredi Sokol v Šiški. — Ljubljanski Sokol
opozarja, da sprejema prijave za sokolski izlet
v Splitu v svoji društveni pisarni do 16. t. m.
Znižana vožnja je veljavna od 10. t. m. do 7. ju-
lija. Za vožnjo po železnicah je odobren 76%,
po morju pa 50% popust. Vsak udeleženec se
mora vračati po isti poti, po kateri se je pripe-
ljal v Split. Bratje in sestre, udeležite se tega
leta v čim večjem številu.

■ Sokol Ljubljana—Šiška bo položil temeljni
kamen za Sokolski dom. Slovesnost bo v nede-
ljo 14. junija t. l. ob 11. uri. Pred tem bo po
Šiški sprevod, za katerega se bomo zbrali na
telovadišče. Zbirališče za članstvo in narodne
noše je ob pol 10. uri. Popoldne bo javna telo-
vadba in velika veselica. Prireditelj bo le ob
lepem vremenu, ob dežju bo preložena. Vabi-
mo na to prireditev vse prijatelje sokolske mi-
sli. Ljubljanci imajo ugodne zveze s tram-
vajem. Takoj za postajališčem na šišenski mit-
nici se nahaja sokolsko telovadišče, kjer se pri-
reditelj vrši.

■ Poljski koncert v Ljubljani. V ponedeljek
22. t. m. bo koncertiral v Filharmoniji dvo-
rniški zbor Echo iz Krakovega. Ta zbor,
ki je eden najboljših poljskih moških zborov,
je bil ustanovljen oktobra 1919, vodi ga od
njegovga začetka dalje poljski skladatelj Boles-
lav Walek-Walewski, ki uživa v svoji domo-
vini kot glasbenik velik sloves.

■ Pevski zbor Glasbene Matice. Drevi ob 20
vaja vsega zbora.

■ II. produkcija gojencev šole Glasbene Ma-
tice bo jutri popoldne ob 4. uri v Filharmoni-
nični dvorani. Nastopi cela vrsta gojencev kla-
virskega in violinskega oddelka, dalje oddelka
za čelo in pa mladinski zbor, ki nam zapoje
eno Adamičovo, 1. Premrlovo in 1. Dvořakovo
pesem. Na produkcijo vabimo v prvi vrsti sta-
riše gojencev, pa tudi prijatelje Glasbene Ma-
tice.

Javna telovadba Sokola II.

v nedeljo 14. t. m. ob 17. na Prulah

■ Občni zbor Slovenske Matice bo v društveni
posvetovalnici v hiši Slovenske Matice na Kon-
gresnem trgu št. 7 v petek 26. junija ob 20. uri
zvečer z dnevnim redom: 1. Poročilo društvenih
funkcionarjev. 2. Slučajnosti. Občnega zbora se
morejo udeležiti člani Matice, pokrovitelji, usta-
novniki in društveniki. Odbor.

■ Higijenska razstava v paviljonu L na ljub-
ljanskem velesajmu bo do preklica odprta še
vsako nedeljo in prazniki, da se omogoči obisk
vsem, ki doslej niso imeli te prilike ali ki žele
bolj v miru premeriti njeno zanimivo in bo-
гато vsebino. Za časa velesajma je bila pred-
met splošne pozornosti.

■ Frankova drama »Vzrok« je dosegla pri
premijeri v resnici lep uspeh. Izvrsno Debe-
vo režijo knjižka jako pohvalno omenja. Opo-
zarjamo na reprize te drame, ki bodo v nasled-
njih dneh v naši drami. Danes je za red B. V
soboto pride na vrsto red A, v ponedeljek pa
red C.

■ Odprta noč in dan so groba vrata. Umrli
sta Rihard Siegmund, 15 let star, sin posestni-
ce, Vidovdanska cesta 9; Frančiška Raner, 51
let stara, gospodinja, Vidovdanska cesta 9. Blag
jima spomin! Zalujočim naše sožalje!

■ Peka mesa brez masti. Okusno in lahko pre-
bavljivo je meso, ki se peče v plinskem peč-
njaku. To bo dokazala ljubljanskim gospodi-
njam že dobro znana gđ. Erika Pergova danes
ob 6. uri v šentjakovski šoli. Vstop prost! Mestna
plinarica.

■ Nesreče. V bolnišnico so prepeljali več po-
nesrečencev. 41-letnega kleparja Evstazija Po-
točnika je povozil na Karlovski c. z drvnim na-
ložnim voz. — 38-letnega čuvaja pri Zavodu za
zaklepanje Antona Škerla je napadel ponoči, ko
je v sil službo, pes in ga ugriznil v levo nogo.
— Vojnemu invalidu Antonu Plešku se je ut-
gala proteza desne noge, da je padel in se po-
škodoval na obrazu. — 24-letni posestnikov sin
Franc Bogataj z Vrhnik je padel z zidarskega
odra in se poškodoval na obrazu. — 52-letni de-
lavec Janez Selan z Rimske c. 10 je padel s
hleba in si zlomil desno rogo.

■ Ograzanje telesne varnosti. Zidar Ivan Lav-
renčič je na Miklošičevi cesti na stavbi Grafič-
nega doma tako neprevidno ravnal z dolgo de-
belo desko, da mu je padla s petega nadstropja
na Miklošičevo cesto in je le malo manjkalo, da
ni padla na bančnega uradnika Vinka Toplaka,
stanujočega v Prisojni ulici št. 1, ki je prav ta-
krat pasiral cesto. Lavrenčič se je zagovarjal, da
mu je desko vrgele raz odra veter.

Iz drugih banovin

Neurje nad Sremom

Iz Mitrovice poročajo, da je pred dnevi divjalo
nad delom Srema veliko neurje. Grmelo je in
treskalo in strela je ubila v vasi Jasku pri Iri-
gu seljaka Damjana Avramoviča, ki je bil za-
poslen na njivi. Seljak je bil pri priči mrtev,
konja in pa seljakova žena in otrok, ki se je
skrila pod voz, so ostali nepoškodovani.

»Jaz sem vsega kriva!«

Obesenje dveh morilcev v Gnjiljanah.

V Gnjiljanah so v sredo zjutraj obesili mo-
rilca, ki sta umorila posestnika Trajka Paviča.
To sta Pavičeva žena Zorka in neki Osman Ze-
gović. Prejšnji dan jima je predsednik sodišča
ob navzočnosti dveh sodnikov obvestil, da bosta
naslednji dan zjutraj obesena. Navzoč je bil
tudi sreski načelnik. Obsojenca je to obvestilo
zelo vznemirilo.

Lani meseca novembra so našli v Gnjiljanskih
Bitinah umorjenega Trajka Paviča. Usodnega
večera sta prišla k Paviču v hišo Osman Zego-
vič in Trajko Zdravković. Pavič se je zelo za-
čudil, da sta ga obiskala, vendar ju je povabil
tudi na večerjo. Gosta sta se zahvalila, češ da
sta že večerjala. Kmalu nato je Pavičeva žena
Zorka moža iz za hrbta napadla in mu bliskoma
vrgla zanjko okoli vratu in moža zadavila.
Zločinska žena je podkupila Zdravkoviča in mu
dala 500 Din, da je umorjenčovo truplo vzel
in ga zakopal v okolici. Ze naslednji dan je pa
policija našla truplo in prišla zločince. Zorka,
Osman in Trajko Zdravković so bili obsojeni na
smrt. Pozneje je bil Trajko pomiloščen. Za Zor-
ko in Osmana pa je bila smrtna obsodba po-
trjena.

Noč pred izvršenjem smrtnih kazni sta ob-
sojenca prebila v veliki vznemirjenosti. Sprva
sta sicer prepevala in se šaljila, ob zori sta pa
utihnili in se od razburjenosti po vsem telesu
tresla. Pod vešali se je Zorka obvladala, dočim

■ Karambol kolesarja z avtomobilistom. V
Slomškovi ulici sta včeraj ob 17-30 trčila skupaj
kolesar Franc Kadunc, 24-letni točaj pri Košaku
na Krekovem trgu, in avtomobil tovarnarja g.
Šiške. Kadunc je obležal z zlomljeno desno ro-
ko pod komolcem. Prepeljali so ga z rešilnim
vozom v bolnišnico. Kriv karambola je baje
Kadunc, ker je vozil nepravilno po levi strani.

■ Motociklist povozil kolesarja. V bližini kri-
žišča Šmartinske, Jegličeve ceste in Prisojne ter
Bohoričeve ulice je podporačnik 16. art. polka
Bogdan Tomić podrl na tla z motornim kolesom
nasproti po desni strani pravilno vozečega kolesa-
rja Antona Jeriča, samskega delavca z Masa-
rykove ceste št. 2. Pri padcu si je Jerič poško-
doval levo roko, dočim trpi pri kolesu 150 Din
škoda.

■ Karambol med tramvajem in vprežnim vo-
zom. Na Celovški cesti pred hišo št. 78 sta ob
19.15 trčila skupaj novi tramvajski voz št. 19
in vprežni voz lesnega trgovca Resnika s Ce-
lovške ceste 71. Tramvaj je bil nekoliko poško-
dovan, konj pa, ki je pri karambolu padel na
tla, je bil tudi lahko poškodovan na prednjih
nogah. Karambol je po izjavi prič pripisati na-
ključju, ker se je Resnikov konj tik pred tram-
vajskim vozom splašil.

■ Zopet tatvina kolesa. Z nezaklenjenega dvo-
kolesa v Mostah je bilo z ljubljanske ulice št. 49
ukradeno tapetniškemu pomočniku Egonu Za-
krajšku kolo, vredno 1000 Din. Kolo je bilo
ukradeno pomoči ob 2-30 uri.

■ Za 3000 Din not ukradenih. Pekovskemu
pomočniku Ivanu Skoficu je bila iz velesajm-
skega paviljona ukradena aktovka z notami v
skupni vrednosti 3000 Din. Note so last društva
»Zarja«.

■ Inkasant okraden na glavni pošti. Na glav-
ni pošti je pozabil neki tukajšnji inkasant veli-
ko črno usnjato listnico z več predali, v kateri
je imel 30 bankovcev po 100 Din, četrtinsko
srečno razredne loterije, kupljeno pri Zadrugi
hranilnici, in nekaj listin z označbo »Slove-
nija Transport«. Po izjavi oškodovanca sta bila
takrat pri pošti blagajnički neki 30letni možki in
neka ženska bolj majhne postave, ki sta govo-
rila nemško med seboj in poslušajmo poštnim
uradnikom. Ker sta ta dva po odhodu oškodov-
anega zapustila pošto lokal, obstoji sum, da
sta si onadva prisvojila listnico z denarjem.

■ Tatvina v gostilniški sobi. Iz miznega
predala v gostilniški sobi na Opekarski cesti
je bilo ukradenih Antonu Steinerju 1500 Din.
— Na gostilniškem dvorišču na Poljanski cesti
52 je bil ukraden Viktorju Kalanu suknjič,
vreden 450 Din.

■ Tatvina brusnih kamnov. Iz odprte kleti
gostilne Tišler v Kolodvorski ulici 24 je bilo
ukradenih prodajalcu brusnih kamnov Antonu
Fučku 20 brusnih kamnov. Kamni so bili zabiti
v zaboj, ki ga je tat razbil. Za uzmovičem ni
sledu.

Celje

* Uradni dan sreskega gremija za rogaški
sodni okraj se bo vršil v ponedeljek 15. t. m. in
sicer v Rogatu v posebni sobi kavarnе g.
Sporna od 9. do 12. ure.

* Občni zbor Ribarskega društva bo danes
12. junija ob 20. uri v gostilniški sobi hotela
»Hubertus« v Gosposki ulici.

* Vožnje mestnega avtobusa v Logarsko dol-
ino se bodo pričele v soboto 13. t. m. z odho-
dom iz Celja ob 16.15.

* Razstava na gimnaziji. Danes bo na realni
gimnaziji razstava slikarskih in risarskih izdel-
kov učencev. Razstava bo odprta ves dan.

* Nočno lekarnsko službo ima od jutri, sobo-
ta, 13. t. m. do prihodnjega petka, 19. t. m. le-
karna »Pri orlu« na Glavnem trgu.

* Oddaja trafike v Aškerčevi ulici. Krajevni
odbor Udruženja vojnih invalidov v Celju je po-
stavil v Aškerčevi ulici paviljon za trafiko. Z

invalidskim zakonom zaščitene osebe, ki majo
stanovanje v Celju ali v bližini Celja, naj pošlje-
jo do 25. do 25. junija prošnje odboru. V pro-
šnji je treba tudi navesti, če prošilec nima
kapitala 10.000 Din, ali ima kavejco ali poroke
obratnega kapitala 10.000 Din, ali ima kavejco
ali poroke.

* Izlet na Brezje — Bled. Izletniški vlak sto-
ji v Ljubljani 12 minut, kjer bo »Oljček« zapela
nekaj pesmi. Na Brezjah bo ob 8. uri pridiga,
v nedeljo zjutraj ob pol 6. uri pridiga in sveta
maša, med katero poje »Oljček«. Z Brezjij je od-
hod ob pol 9. uri. Na Bledu je ob 16. uri v
Zdraviliškem domu pevski koncert, ob 7. uri
večernica na blejskem otoku, ob pol 9. odhod
v Celje.

* Smrtna kosa. V javni bolnici je 10. t. m.
umrla g. Wee Marjeta, vdova po mizarju, stan-
ujoča v Gosposki ulici št. 9. Dosegla je starost
77 let. — 11. t. m. je v javni bolnici umrl 53-
letni rudar Pristovnik Jožef iz Sevnice.

* Smrt dvočkov. Včeraj dopoldan sta v Ga-
berju umrla tovarniškemu delavcu Belcu dva
sinova — dvojčka, Ljubomir in Friderik, stara
7 tednov.

* Nogo si je zlomil. V torek popoldan je neki
voznik nakladal gramoz iz Savinje v Liscach.
19-letni Ropotar Josip iz Gaberje mu je pri de-
lu pomagal. Ko je voznik potem peljal po slabi
cesti v Liscach, je Ropotar ob strani tiščal voz,
ker so kolesa prišla v globoko brazdo. Po ne-
sreči pa je tudi on stopil v brazdo in ga je ro-
čica voza tako krepko pritisnila na steno braz-
de, da se mu je zlomila desna noga. Z rešilnim
avtomobilom so prepeljali fanta v bolnico.

* Huda nezgoda pri kopanju. V sredo popol-
dne se je kopal v Savinji gradbeni tehnik g.
Vrščaj Crtnir. Ko je po plavanju hotel iti na
breg, je stopil na neke črepinje in se pri tem
hudo ranil na obeh nogah, tako da so ga mo-
rali prepeljati v javno bolnico.

* Hudi hlapei. Hlapec žične tovarne po ime-
nu Pevec, je v torek popoldne z vozom peljal
skoz Gaberje, kar mu pride nasproti negov
stari neprijatelj hlapec Sodinove žage Kukovič,
tudi z vozom. Pa sta kar stopila s svojih vozov
in poravnala stare račune, pri čemur je še po-
magal Kukovičev prijatelj Kokot, ki je prišel s
svojim vozom mimo. Tajalo je cele četr ure,
preden so bili računi poravnani, med tem pa je
ves promet obstal, ker nobeno vozilo ni moglo
pasirati ceste in stotine ljudi gledali tepež. Radi
ovire cestnega prometa in javnega razgrajanja
bodo morali ti hudi hlapei odšteti vsak po par
kovačev.

Maribor

m Prihod gospoda bana dr. Marušiča v Mari-
bor. Na praznik, dne 29. t. m. bo prišel v Ma-
ribor gospod ban dr. Drago Marušič, da kumuje
pri razvitju novega prapora mariborske sokol-
ske župe. Obenem bo prisostvoval tudi župnemu
zletu, ki bo letos prirejen v zelo velikem ob-
segu.

m 70-letnica Slovenske čitalnice. V petek 19.
t. m. bo letošnji občni zbor tukajšnje Slovenske
čitalnice, v katere področje je sedanja velika in
moderna ljudska knjižnica. Na tem občnem
zboru se bo sestavil tudi program za proslavo
70-letnice, ki jo bo letos proslavilo to najstarejše
slovensko kulturno društvo v Mariboru. Občni
zbor bo v prostori Ljudske knjižnice ob 18. uri.

m Koncert poljskih pevcev. V ponedeljek 22.
t. m. prišlo v Maribor poljsko pevsko dru-
štvo »Echo« iz Krakova. V Narodnem gledališču
bo priredilo svoj koncert.

m Izlet »Mejček«. V nedeljo priredi SPD klub
»Mejček« izlet na Spilnik. Cilj pri posestniku Dre-
siebnerju. Odhod peš ali z avtobusi do Svedine.
Sestanek ob 15. uri na cilju.

m Javni nastop Sokola III Krčevina-Košaki.
V nedeljo 14. t. m. priredi Sokol III svoj prvi
javni nastop na dvorišču osnovne šole v Krče-
vinu. V nedeljo 21. t. m. pa bosta dva javna
nastopa na dvorišču bivše kadetnice bi imel na-
stop Sokol Maribor I, v Pobrežju pa Sokol II.
K udeležbi vlijudno vabimo.

m Pijte original »CHABESO«. 1114

m Sokolsko društvo Maribor I. priredi v ne-
deljo, dne 21. junija svoj drugi javni nastop
na letnem telovadišču Vojnašnice kralja Petra I.
(bivše kadetnice). Poleg članstva, naraščaja in
dece nastopi tudi vojaštvo s prostimi vajami.
Vabimo vso Sokolsko družino in vse prijatelje
Sokolstva na to prireditev mladega društva.

m Zupni zlet sokolske župe Maribor. V dneh
28. in 29. t. m. se bo vršil v Mariboru župni
zlet. Ob tej priliki bo razvila sokolska župa so-
kolski prapor, ki mu bo kumoval ban dr. Drago
Marušič. — Pri tekmarh bo zmagovalna vrsta
naraščaja prejela prehodno darilo župe: poto-
valni prapor. Vse prireditve se bodo vršile na
telovadišču Sokola Maribor Matica in na nogo-
metnem igrišču ISSK Maribor.

m Radi kvalitete in cene — samo »Karo
čevljice« 985

m Finžgarjeva proslava. Dramski odsek So-
kola Maribor I. bo zaključil svojo gramsko se-
zono 4. julija t. l. s proslavo Finžgarjeve 60
letnice. Uprizorila se bo jubilatova drama
»Razvalina življenja«.

m Novo letno telovadišče. Sokolsko društvo
Maribor I. bo pričelo v kratkem s planiranjem
novega letnega telovadišča v V. okraju. Telo-
vadišče meri 10.000 kv. m in bo najmoderneje
urejeno.

m V sredo je bila v Trbovljah velika šahov-
ska simultanka jugoslovanskega šahovskega
mojstra Bogdana Pušenjaka proti 28. igralcem.
Simultanka se je pričela okoli pol 9. Pred si-
multanko je imel g. Pušenjak šahovsko pred-
avanje, nakar se je pričela simultanka. G. Puše-
njak je imel v Trbovljah precej trd oreh in
je šele po 4-urni borbi zmagal. Dobil je 18 par-
tij, 10 pa izgubil. Simultanke se je udeležilo
veliko številno gledalcev, ki so z zanimanjem sle-
dili poteku šahovske igre.

m Obnoveitev procesa proti morilec Kramer-
ja. Na podlagi izpovedi jelovskega roparskega
morilca Rudolfa Mohorka bo sodišče obnovilo
proces proti morilec posestnika Kramerja v
Sobru. Obtožen bo sedaj poleg že obsojenega
Rudolfa Kovača tudi Friderik Klančnik, dočim
se postopanje proti Antonu Kovčcu ustavi. Ostal
pa bo v zaporu še zaradi Mohorkove trditve, da
mu je posodil svoje kolo, ko je šel na St. Lov-
reno na Pohorje, da oropa dva kmeti, ki sta se
vračala s sejma.

Pravilnik o kontroli svežega sadja za izvoz

Na podlagi § 1. zakona o kontroli poljskih pridelkov, namenjenih za izvoz z dne 18. novembra 1929, je ministrstvo trgovine in industrije v sporazumu s poljedelskim ministrstvom predpisalo Pravilnik o kontroli svežega sadja za izvoz. Odredbe tega Pravilnika veljajo za vse izvozne vagonse in komadne pošiljke svežega grozdja, sliv, jabolk, hrušk, kutin, breskev, marelic, češenj, višenj in jagod.

Vsaka izvozna pošiljka svežega sadja mora biti pregledana in opremljena z uverjenjem posebnih nadzornih organov, v izjemnih slučajih vršijo pregled sreski kmetijski referenti.

Z izvozom in izvozno trgovino svežega sadja se smejo baviti na podlagi uverjenja Centralne komisije: 1. Protokolirane tvrdke za trgovino poljskih pridelkov, 2. Zadržne zveze in poljedelske zadruge za prouzroke svojih članov, 3. sadjarji samo za svoje lastne pridelke. Uverjenja izdaja Centralna komisija za izvoz svežega sadja, ki velja od dneva izdaje pa do 1. junija naslednjega leta. Po tem roku se mora uverjenje obnoviti.

Sveže sadje, ki je namenjeno izvozu mora biti zrelo, z roko obrano in nepoškodovano, drugačno sadje se kot jedilno sadje ne sme izvažati. Isto velja tudi za sadje, ki ima kak tuj duh.

Sveže grozdje. Za izvoz velja samo sledeča klasifikacija: 1. namizno grozdje in 2. vinsko grozdje. Namizno grozdje se sme izvažati samo ako je dovolj zrelo, zdravo, nepoškodovano in čisto. V vsakem zavoju sme biti grozdje samo ene vrste. Grozdi morajo biti z roko brani in pazljivo očisti. Ne smejo biti vlažni, niti ne smejo imeti gnilih, poškodovanih ali počenih jagod. Namizno sadje se pakuje v predpisano zaprtih, suhih in čistih košarah iz vrbovine, v košarah iz deščic z razmaknjenimi letvicami in v zabojih. Brutto teža kolijev naj znaša 5

ali 10 kg in ne sme biti večja od 12 kg. Pakovanje s čišnikarskim ali drugače porabljenim papirjem, kakor tudi grozdje, ki vsebuje trtno listje in mladike, je strogo prepovedano izvažati. Vinsko grozdje se sme izvažati samo v čistih, zdravih sodih od 50 kg bruto teže ali kot rinfusno blago.

Sveža jabolka, hruške in kutinje. Za izvoz svežih jabolk, hrušk in kutin velja sledeča klasifikacija: 1. namizna, 2. potrošna, 3. industrijska. Kot namizna jabolka, hruške in kutine se smatrajo pravilno razviti, zdravi, nepoškodovani in ne zmazani plodovi ene vrste. Jabolka ne smejo biti manjša od 5 cm v premeru. Tolerira se največ 5% poškodovanih ali madežastih sadov. Kot industrijski se smatrajo vsi ostali plodovi, samo da niso gnili. Lesnike se smejo izvažati pod označko industrijskega sadja in se smejo mešati z ostalimi plodovi. Namizna in potrošna jabolka, hruške in kutine se morajo pakovati v čiste in suhe zabojke, sode ali košare, ki nimajo duha. Brutto teža sodov je predvidena 100 kg, zabojev 60 kg in košar 30 kg. Industrijski plodovi se odpremljajo kot rinfusno blago ali v sodih. Izjemoma se morejo namizna in potrošna jabolka, hruške in kutine do nadaljnjih odredb ministrstva trgovine in industrije pošiljati kot rinfusno blago.

Sveže marelice, breskve, češnje in višnje. Za izvoz tega sadja veljajo sledeče klasifikacije: 1. izbor: skrbno odbrano, nepoškodovano sadje brez napak in 2. potrošno sadje: vsi ostali plodovi, ki niso vlažni. Te vrste sadje se mora pakovati v pletenih košarah in zabojih iz čiste lesa brez vsakega duha. Teža posameznih kolijev pri marelicah in breskvah ne sme biti večja od 15 kg, pri češnjah in višnjah ne nad 12 kg. Teža izbora pri posameznih kolijah znaša 10 kg.

(Se bo nadaljevalo.)

Inž. F. Štrajnar.

Elektrifikacije Čehoslovaške

Po svetovni vojni so skoro vse države spoznale važnost električnega gospodarstva, ki je zadobilo toliko važnost v splošnem narodnem gospodarstvu, kakor je v prvi polovici prejšnjega stoletja zadobila organizacija železniškega prometa. Dandanes si skoraj ne moremo misliti gospodarstva brez železnice in da blagostanje ljudstva v precejšnji meri zavisí od železnice, je spoznala slednja vas. Isto postaja tudi z električnim gospodarstvom in zato je razveseljivo, da so skoro vse evropske države posegle v to vprašanje, bodisi direktno, da po vnaprej postavljenem načrtu za lastnimi sredstvi elektrificirajo, bodisi, da pustijo sicer inicijativno privatnemu kapitalu, ali ona s posebnim zakonom smoteno dirigira elektrifikacijo. Čehoslovaška se je takoj po osvobojenju lotila tega važnega vprašanja in ga tudi rešila z zakonom o elektrifikaciji države z dne 22. julija 1919.

Vsa država je razdeljena na takozvane »elektrifikacijske zvezde«, n. pr. srednječehska zveza, južnočehska, zapadnoslovaška itd. Teh »zvez« je 16. To so nekatere družbe z omejeno zavezo, kjer sodeluje privatni in tudi javni kapital, slednjega je ca 60 odstotkov. Takim zvezam se podeli gotov okoliš v eksploatacijo. Pri določitvi in razdelitvi države na posamezne »zvez« oziroma okoliše, se je gledalo na to, da tvori celoto, bodisi, da je samo vodna ali pa samo kalorična, ali pa da kako drugače tvori celoto. Ene »zvez« ne sme posegati v okoliš druge »zvez« pač pa si take zvez medsebojno pomagajo s paralelnim obratovanjem. Važnost paralelnega delovanja med vodnimi in kaloričnimi ter sploh med centralami je znana in čehoslovaški parlament je 22. marca 1929. dovolil ustanovitev 200 milj. Kč fonda samo za zvezane daljnovode med centralami. Ako je že preje delovala v tem okolišu kaka centrala pa najsi privatna ali komunalna, brez dovoljenja »zvez« ne sme razširiti obrata, one pa lahko še naprej delujejo. Če pa je konsum v dotičnem kraju, kjer deluje »zvez« elektrarna narasla tako, da ne zadostuje več kapaciteta elektrarne, mora ta od »zvezni« elektraren kupovati tok. Na ta način se jih prisili, da prodajo elektrarno, ali pa se jih vleče v celotno organizacijo električnega gospodarstva. V tem pa je obenem tudi izražena tendenca, da se izločijo iz električnega gospodarstva male lokalne centrale, ki obratujejo večinoma neracionalno in donekod tudi v škodo celotnega električnega gospodarstva. Isto tendenco opazujemo v vseh državah, da celo v Ameriki, kjer so radi velikih dimenzij države igrade do nedavnega časa lokalne centrale veliko vlogo.

Privatnik pa lahko da ves tok svoje elektrarne na razpolago »zvez«, ki ga pa potem ona naprej prodaja. Vsa omrežja primarna in sekundarna upravlja »zvez« sama s finančno pomočjo države, obšine in okraja, ki si postanejo s tem solastniki elektrarne. Primarna omrežja imajo normalno napetost 6000, 22.000 in 100.000 V, izjemoma uporabljajo 35.000 (Podkarpatorska zveza) in 60.000 V, od katerih slednja mora biti izvršena tako, da se predelati na 100.000 V. Sekundarno omrežje pa je za vrtilni tok 380/220 V napetosti.

Spričo velikega bogastva na premogu, ki je cenjeno na 30.000 milj. ton, so se razvile predvsem kalorične centrale. Vodnih sil ima Čehoslovaška na razpolago ca 736.000 KW, od katerih pa je izrabljenih le 114.000 KW. Na programu pa je še nadalje izbraba vodnih sil, posebnou reke Vah na Slovaškem in Morave. V vodnih silah daleč zaostaja za Jugoslavijo, ki razpolaga s 1.620.000 KW, izrabljenih ima pa le 122.000 KW. Celotni istaliran učinek vseh elektraren znaša 41 milij. KW. Celotna uporaba znaša ca 2 milijardi KWh. Na prebivalca pride letna uporaba 150 KWh, dočim je še 1.

1922. znašala 715 KWh. Iz tega vidimo, da se je poraba več kot podvojila.

V splošnem je Češka in Moravska že skoro vsa elektrificirana, sedaj se še dela intenzivno na elektrifikaciji Slovaške in Podkarpatske Rusije. V splošnem se računa, da bo v glavnem tekem 5 let vsa elektrifikacija izvršena. V programu imajo tudi elektrifikacijo železnice, lo bi tudi jemala tok od »zvezni« elektraren. Čehoslovaška investira ogromne vsote za organizacijo električnega gospodarstva, zakaj ona se dobro zaveda, da zaostati v elektrifikaciji se pravi zaostati tudi v kulturi.

Gospodarske vesti

× **Pravilnik o trgovini s suhimi slivami in mezgo.** Trgovski minister je sporazumno s poljedelskim ministrom predpisal Pravilnik o trgovini s suhimi slivami in mezgo.

× **Pozor pred raznimi slepariji!** Nemško poslaništvo v Beogradu je obvestilo Zavod za pospeševanje zunanje trgovine, da so v Nemčiji brez vsake vrednosti novčnice, ki se glase na nemške marke in ki so bile izdane pred, oziroma med inflacijo nemške denarne enote. Zavod posebno naglašja, da se v zadnjem času pojavljajo razna udruženja, ki lažljivo pričajo, da imajo od nemške vlade posebna pooblastila za nakup teh novčanic in zavajajo nepoučene ljudi v razne sleparije.

× **Sovjetsko notranje posojilo.** Sovjetska vlada je razpisala notranje posojilo v višini 1600 milijonov zlatih rubljev. Krilatica tega posojila se glasi: Rešite odločilno leto petletnega načrta.

Borzna poročila

dne 11. junija 1931.

Devizna tržišča

Ljubljana, 11. junija. Amsterdam 22.745, Berlin 13.415, Bruselj 7.875, Budimpešta 9.8767, Curih 10.9530—10.9830, Dunaj 7.9314—7.9614, London 274.57—275.37, Newyork 56.31—56.51, Pariz 221.28, Praga 167.03—167.83, Trst 295.77 do 295.92.

Zagreb, 11. jun. Amsterdam 22.795—22.855, Dunaj 7.9314—7.9614, Berlin 13.40—13.43, Bruselj 7.8750 bl., Budimpešta 9.8617—9.8717, London 274.57—275.37, Milan 294.80—296.80, Newyork 56.31—56.51, Pariz 221.28 bl., Praga 167.03—167.83, Zürich 10.9530—10.9830.

Beograd, 11. junija. Berlin 13.40—13.43, Budimpešta 9.8617—9.8917, Dunaj 7.9314—7.9614, London 274.49—275.39, Milan 294.77—296.77, Newyork 56.36—56.53, Pariz 220.28—222.28, Praga 167.03—167.83, Zürich 10.9530—10.9830.

Dunaj, 11. junija. Amsterdam 286.40, Atene 9.2287, Beograd 12.5925, Berlin 168.735, Bruselj 9.914, Budimpešta 12.412, Bukarešta 4.2325, London 34.5925, Madrid 72, Milan 37.25, Newyork 711.20, Pariz 27.88, Praga 21.0713, Sofija 5.1530, Stockholm 190.75, Kopenhagen 190.50, Varšava 79.74, Zürich 138.50.

Curih, 11. jun. Beograd 9.1175, Pariz 20.175, London 25.0625, Newyork 515.20, Bruselj 71.775, Milan 26.96, Madrid 25.50, Amsterdam 207.325, Berlin 122.275, Dunaj 72.43, Sofija 3.735, Praga 15.265, Varšava 57.80, Budimpešta 90.05.

Vrednostni papirji

Na ljubljanskem tržišču ni sprememb. Zagreb, 11. junija. Državni papirji: 7% inv. pos. 85—86.25, vojna škoda ar. 410.50 do 411.25 (410—411), kasa 410.50—412, jun. 413 blago, avg. 412—412.50, dec. 412.50—413 (413 do 413.50), 4% agr. obv. 48 d., 7% Bler 80.625 do 81 (81), 8% Bler 90.25—91 (90.50), 7% pos. hip. banke 81—82.50, Begluške 64.50—65.25 (65). — Banke: Hrvatska banka 50—60, Prastrediona 950—980, Union 167—170, Jugo 67.50 do 68.50, Ljublj. kred. 120 d., Medjunarodna 68 d., Narodna banka 6300 d., Srbska 191 d. — Industrija: Sečerana Osijek 245—246, Trboveljska 232—238, Slavonija 200 d., Vevče 120 d. — Nar. šun. 25 d., Guttin. 119—122, Slaveka 25—30, Danica 70—75, Drava 235—236, Isis 52

blago, Dubrovačka 325—327.50, Jadri. pl. 512 d., Oceanija 190 d.

Beograd, 11. junija. 7% inv. pos. 86.40 do 86.50, 7% Bler 81, 8% Bler 90, 7% pos. hip. b. 83.50, 4% agr. obv. 49—50, 6% begl. obv. 65.70—65.75, tobčne sr. 20, vojna škoda 411 do 411.50, ult. junija 412, ult. oktobra 415, ultimo novembra 414, Narodna banka 6150—7000.

Dunaj, 11. junija. Bankverein 15, Dunav-Sava-Adria 12.80, Prioritete 92.10, Ruše 23.50, Trbovelje 26.85.

Notacije naših državnih papirjev v inozemstvu

London, 11. junija. 7% Bler 79.50—80.

Newyork, 11. junija. 8% Bler 88—90, 7% Bler 79.50—80.25, 7% pos. drž. Hip. b. 78 do 78.50.

Žitna tržišča

Na ljubljanskem tržišču tendenca neizpremenjena stalna, brez prometa.

Novi Sad, 11. junija. Pšenica: 79.80 kg: srednjebaška 177.50—182.50, baška okolica Novi Sad 175—180, Sombor 162.50—167.50, potiska Slep 185—190, gornjebaška 180—185, gornjebanatska 185—190. Vse ostalo neizpremenjeno. Promet: pšenica 16 vagonov, koruza 13, moka 4, otrobi 2 vagona. Tendencia: mirna.

Budimpešta, 11. junija. Tendencia: stalna, promet: miren. Pšenica: jun. 14.55 (14.54 do 14.56). Koruza: jul. 13.90—13.93 (13.88—13.99), avg. 14 (13.93—13.98), maj 11.77—11.80 (11.77 do 11.78), tranzit jul. 10.90.

Ljubljansko lesno tržišče

Tendencia neizpremenjena mlačna, brez prometa.

Sport

Nadaljevanje državnega prvenstva.

V nedeljo se na vsej črti nadaljujejo ligine tekme. Z vstopom Hajduka, so dosegle tekme v naši skupini višek. Pričakovanja, da ne bo ostala dolgotrajna Hajdukova turneja brez slabih posledic na kondicijo igravcev, se niso uresničile. Hajduk je zaigral v obeh tekmah bolje kot kdaj prej.

V Ljubljani bo imela Ilirija v gostih Haška. Po rekordnem porazu Ilirije v Splitu je po papirni formi Hašk visok favorit. Zmaga Zagrebčanov nad Ilirijo pa ni sigurna stvar. Na domaćih tleh je Ilirija mnogo trši nasprotnik. Poleg tega je treba računati, da bo hotelo njeno moštvo na vsak način popraviti usoden neuspeh v Splitu in dokazati, da doseženi rezultat nikakor ne odgovarja razmerju sil obeh klubov.

Tekma se bo vršila ob 7.30 na igrišču Ilirije. Ni še gotovo, kdo jo bo vodil ali g. Nedoklan iz Splita ali pa inž. Popović iz Beograda. V predtekmi se srečata rezervna Ilirije in provincijalni prvak LNP SK Elan iz Novega mesta.

V Zagrebu gostuje Hajduk. Pomeril se bo s Concordijo, ki je trenutno v izvrstni formi. Tekma bo vsekakor privabila rekordno število gledalcev.

V beogradski ligi se bo odigrala samo tekma Jugoslavija : Soko. Jugoslavija je brez točke na zadnjem mestu in je zadnji čas, da izboljša svojo pozicijo.

V vojvodinski ligi se srečajo naslednji parci: V Novem Sadu: Vojvodina — Bačka, in Subotici: Mačva — Sand, v Osijeku: Gradjanski — Obilić in v Pančevu: PSK : Slavija.

Lahkoatletsko prvenstvo moštev v Zagrebu

Istočasno kot v Ljubljani, se je tudi v Zagrebu vršilo prvenstvo moštev. Najostrejša borba se je bila med Concordijo in Haškom in je končno zmaga prva z minimalno razliko točk. Dosegla je 78.910.25, Hašk 78.329.43, 3. Marathon 15.792.92.

Naj navedemo samo najboljše rezultate: 100 m: Buratović (C) 11.2, krogla: Ambrozij (H) 13.96 m; 400 m: Tučan (H) 52.6; 110 m zapreke: Buratović (C) 154, skok v daljavo: Helebrant (H) 608; disk: Manojlović (C) 41.41 m; 2. dr. Narančić (C) 40.66 m, 3. Ambrozij (H) 39.46; 5000 m: Koren (M) 17.28; 800 m: Tučan (H) 1:59.8 jugoslov. rekord; skok v višino: Buratović (C) 180; 200 m: Buratović 23.3; kladivo: Gašpar (C) 35.54 m; 400 m zapreke: Jamnický (H) 61.2; troskok: Pavlović (H) 12.33 m; 10 km: Belas (M) 37.27.8; kopej: Helebrant (H) 49.15 m; 1500 m: Tučan (H) 4:20, Predanić (C) 4:22;

Specialni entel oblek in volan

francoski sistem pri

Matek & Mikeš

Ljubljana

(poleg hotela Štrukelj)

BREDA žepni robci kom. Din 2- Najmodernejše vezanje zaves, pregrinjaj in perila.

Razpis

Razpisana je služba občinskega tajnika v Loškempotoku srez Kočevje.

Prošnje z dokazili dosedanjega službovanja naj se pošljejo do 20. junija t. l. županstvu. Za službo imajo prednost, ki so obenem organizisti. Osebnostne zglasitve se za enkrat ne želi. Plača in dohodki po dogovoru.

1426

Makulturni papir

se poceni proda

Na razpolago večja količina

Naslov pove uprava Jugoslovana

skok ob palici: Babić 280; 4 × 100 m: Concor dia 476.

Juniorski turnir v floretu za dame in v sablju za gospode

Na Dunaju se je ravno sedaj zaključil veliki meddržavni turnir v sablju in floretu. Stojimo pred jugoslovanskim turnirjem, ki se ima vršiti koncem meseca junija. Stojimo torej v znamenju turnirjev. Vsi polagajo račun o delovanju v predidoli sezoni.

Tudi v Ljubljani bode polagala račun o svojem vstrajnem delovanju sabljaška sekcija SK Ilirije pod vodstvom g. p. pukovnika Rudolfa Cvetka in sicer na juniorskem turnirju v floretu za dame in v sablju za gospode dne 13. in 14. junija v telovadnici Sokola, Narodni dom. Začetek dne 13. junija ob 15. uri.

Po poštvovalnem prizadevanju g. učitelja g. p. pukovnika Rudolfa Cvetka si je vzgojila sekcija moči, ki bodo tudi zastopale Slovenijo na državnem turnirju v Zagrebu.

Vabljeni so vsi sportniki, da si ogledajo to velesnamivo in najolj viteško panogo sporta. Turnirja se udeležijo tudi gostje iz Maribora.

Turnir vodijo gg. dr. Milan Dular, dr. Stanko Lapajne ter g. p. pukovnik Rudolf Cvetko.

Jury so prevzeli gg. Oskar Raunacher, inž. Karl Honzak, Erle Gombač ter p. pukovnik I. Ožegović. — Dobrodošli vsi! Vstopnine prosto!

Mariborski sport

Nogometni turnir železničarskih klubov v Mariboru

Ob priliki kongresa Udruženja jugoslovanskih narodnih železničarjev in brodarjev v Mariboru, se vrši dne 13. in 14. junija na igrišču ISSK Maribor nogometni turnir vseh železničarskih klubov v naši državi.

Razpored tekem je sledeči:

V soboto, dne 13. junija:

Ob 13.30: SK Železničar, Osijek : SK Železničar, Veliki Bečkerek.

Ob 15: Zel. SK Hermes, Ljubljana : SK Železničar, Niš.

Ob 16.30: SK Železničar, Sarajevo : SK Železničar, Maribor.

Ob 18: SK Železničar, Zagreb : SK Železničar, Subotica.

V nedeljo, dne 14. junija:

Ob 16: glavna zmagovalca prejšnjega dne.

Ob 18: reprezentanca železničarskih klubov: SK Železničar, Maribor.

Radio

Ljubljana, petek, 12. junija. 12.15 Plošče (odlomki iz oper, resna glasba). 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas, plošče, borza. 18.00 Salonski kvintet. 19.00 Prof. Niko Kuret: Smernice sodobnega ljudskega teatra (novi repertoar: Narodne igre). 19.30 Dr. Lovro Sušnik: Francoščina. 20.00 Gospodinjstva ura, gđ. Cilka Krek. 20.30 Prenos iz Beograda. 22.00 Čas, dnevne vesti, napoved programa za naslednji dan.

Ljubljana, sobota, 13. junija. 11.45 Otroška ura: Pravljice. 12.15 Plošče (mešan program). 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas, plošče, borza. 18.00 Salonski kvintet. 19.00 Dr. L. Čampa: Časnik in časnikarstvo. 19.30 Ga. Orthaber: Anglaščina. 20.00 Pero Horn: Duševna vzgoja otroka (zaključno predavanje). 20.30 Dr. Kimovec večer. Uvodno besedo govori dr. A. Dolinar. Pevske točke izvajajo mesani zbor »Ljubljane«. 21.30 Prenos z Bleda. 22.30 Čas, dnevne vesti, napoved programa za naslednji dan.

Zagreb, petek, 12. junija. 12.20 Kuhinja. 12.30 Novice. 20.15 Poročila. 20.15 Koncert (Beograd). 22.30 Novice in vreme. 22.40 Lahka glasba.

Zagreb, sobota, 13. junija. 12.20 Kuhinja. 12.30 Plošče. 13.30 Novice. 20.15 Poročila. 20.30 Lep večer. 22.00 Novice. 22.15 Lep večer (dalje).

Beograd, petek, 12. junija. 11.30 Plošče. 12.45 Radio orkester. 13.30 Novice. 15.00 Solski Radio. 16.00 Plošče. 17.00 Slovenske pesmi. 17.30 Kvintet. 18.00 Popoldanski koncert. 20.00 Predavanje. 20.30 Koncert. 21.30 Odlomki opere »Grofica Marica«. 22.30 Novice. 22.50 Večerni koncert.

Beograd, sobota, 13. junija. 11.30 Plošče. 12.35 Opoldanski koncert. 13.30 Novice. 16.00 Plošče. 17.00 Popoldanski koncert. 18.00 Sport in delo. 20.00 Narodne pesmi. 20.30 Narodni napravi. 21.00 Pesmi in arije. 21.30 Saxofon. 22.00 Novice. 22.20 Balajake koncert.

Praga, petek, 12. junija. 11.30 Plošče. 12.30 Brno. 13.30 Radio orkester. 17.00 Jubilej sv. Antona. 17.50 Plošče. 19.30 Slovaške narodne pesmi. 20.05 Ljudska glasba. 22.15 Sodobna glasba.

Praga, sobota, 13. junija. 11.30 Plošče. 12.30 Moraska Ostrava. 17.10 Plošče. 19.05 Poljudna glasba. 20.30 Igra. 22.25 Moravska Ostrava.

Malinovec

pristen, naraven na malo in veliko prodaja lekarna doktor G. PICCOLI, Ljubljana, Dunajska c. 6

Kolesa 1422 po Din 1500.—

»CENTRA«

Ljubljana

Masarykova cesta

Na prvovrstno

domačo hrano

sprejem par boljših gospodov ozir. dam v strogem centru, poleg magistrata. — Naslov v oglasnem oddelku »Jugoslovana«. 1427

logavice, roka-

vice, volna in

bombaž 468

ajceneje in v veliki

izbiri pri